

DIREKTIVE

DIREKTIVA 2009/28/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 23. aprila 2009

o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti ter zlasti členov 175(1) in 95 Pogodbe v povezavi s členi 17, 18 in 19 te direktive,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Nadzor porabe energije v Evropi ter večja uporaba energije iz obnovljivih virov skupaj s prihranki energije in večjo energetske učinkovitostjo so pomembni deli svežnja ukrepov, potrebnih za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in izpolnitev Kjotskega protokola k Okvirni konvenciji Združenih narodov o podnebnih spremembah ter nadaljnjih obveznosti Skupnosti in mednarodnih obveznosti glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov po letu 2012. Prav tako imajo ta dejstva pomembno vlogo pri spodbujanju zanesljivosti oskrbe z energijo in tehnološkega razvoja in inovacij ter zagotavljanju možnosti za zaposlovanje in regionalni razvoj, zlasti na podeželskih in odročnih območjih.

(2) Zlasti so večje tehnološke izboljšave, spodbude za večjo uporabo javnega prometa in njegovo širitev, uporaba energetske učinkovitih tehnologij in uporaba energije iz obnovljivih virov v prometu nekatera od najučinkovitejših sredstev, s katerimi lahko Skupnost zmanjša svojo odvisnost od uvožene nafte v prometnem sektorju (kjer je

zanesljivost oskrbe največji problem) in vpliva na trg z gorivi, namenjenimi uporabi v prometu.

(3) Ugotovljene so bile priložnosti za vzpostavitev gospodarske rasti z inovacijami in trajnostno konkurenčno energetske politiko. Proizvodnja energije iz obnovljivih virov je pogosto odvisna od lokalnih ali regionalnih malih in srednje velikih podjetij (MSP). Priložnosti za rast in delovna mesta, ki jih prinašajo naložbe v regionalne in lokalne obnovljive vire energije v državah članicah in njihovih regijah, so pomembne. Zato bi morale Komisija in države članice podpreti nacionalne in regionalne razvojne ukrepe na teh področjih, spodbujati izmenjavo najboljših praks pri proizvodnji energije iz obnovljivih virov med lokalnimi in regionalnimi razvojnimi pobudami ter spodbujati financiranje iz strukturnih skladov na tem področju.

(4) Pri dajanju prednosti razvoju trga za obnovljive vire energije je treba upoštevati pozitiven vpliv na možnosti za regionalni in lokalni razvoj, izvozne možnosti, socialno kohezijo in zaposlitvene možnosti, zlasti kar zadeva mala in srednja podjetja ter neodvisne proizvajalce energije.

(5) Da bi se zmanjšale emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in odvisnost Skupnosti od uvoza energije, bi morala biti razvoj obnovljivih virov energije in večanje energetske učinkovitosti tesno povezana.

(6) Primerno bi bilo podpreti fazo predstavitev in trženja decentraliziranih tehnologij za energijo iz obnovljivih virov. Premik k decentralizirani proizvodnji energije ima več prednosti, vključno z izkoriščanjem lokalnih virov energije, večjo lokalno varnost oskrbe z energijo, krajše prevozne poti ter manjšo izgubo energije pri prenosu. Takšna decentralizacija spodbuja tudi razvoj skupnosti in kohezijo z zagotavljanjem virov dohodka in ustvarjanjem lokalnih delovnih mest.

⁽¹⁾ UL C 77, 31.3.2009, str. 43.

⁽²⁾ UL C 325, 19.12.2008, str. 12.

⁽³⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 17. decembra 2008 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in Sklep Sveta z dne 6. aprila 2009

- (7) V Direktivi 2001/77/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. septembra 2001 o spodbujanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije na notranjem trgu z električno energijo ⁽¹⁾ in Direktivi 2003/30/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. maja 2003 o pospeševanju rabe biogoriv in drugih obnovljivih goriv v sektorju prevoza ⁽²⁾ so določene opredelitve za različne vrste energije iz obnovljivih virov. V Direktivi 2003/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2003 o skupnih pravilih za notranji trg z električno energijo ⁽³⁾ so določene opredelitve za sektor električne energije na splošno. Zaradi pravne varnosti in jasnosti je ustrezno, da se v tej direktivi uporabljajo enake ali podobne opredelitve.
- (8) Iz Sporočila Komisije z dne 10. januarja 2007 z naslovom „Časovni načrt obnovljive energije – obnovljiva energija v 21. stoletju: izgradnja trajnejše prihodnosti“ je razvidno, da sta 20-odstotni skupni delež energije iz obnovljivih virov in 10-odstotni delež energije iz obnovljivih virov v prometu ustrezna in dosegljiva cilja ter da bo okvir, ki vključuje obvezne cilje, poslovni skupnosti zagotovil dolgoročno stabilnost, ki jo ta potrebuje za trajnostne naložbe v sektorju obnovljive energije, s katerimi bo možno zmanjšati odvisnost od uvoženih fosilnih goriv in spodbuditi uporabo novih energetske tehnologij. Ti cilji obstajajo v povezavi z 20-odstotnim izboljšanjem energetske učinkovitosti do leta 2020, ki je določeno v sporočilu Komisije z dne 19. oktobra 2006 z naslovom „Akcijski načrt za energetske učinkovitost: uresničitev možnosti“, ki ga je marca 2007 potrdil Evropski svet, Evropski parlament pa v svoji resoluciji z dne 31. januarja 2008 o navedenem akcijskem načrtu.
- (9) Evropski svet je na zasedanju marca 2007 znova potrdil zavezanost Skupnosti razvoju energije iz obnovljivih virov na ravni celotne Skupnosti po letu 2010. Potrdil je obvezni cilj 20-odstotnega deleža energije iz obnovljivih virov v skupni porabi energije Skupnosti do leta 2020 in obvezni najmanj 10-odstotni cilj, ki ga morajo doseči vse države članice pri deležu biogoriv v porabi bencina in dizelskega goriva v prometu do leta 2020, ki se uvedejo na stroškovno učinkovit način. Poudaril je, da je zavezujoč značaj cilja za biogoriva ustrezen, če bo proizvodnja trajnostna in bo na tržišču na voljo druga generacija biogoriv ter se Direktiva 98/70/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 1998 o kakovosti motornega bencina in dizelskega goriva ⁽⁴⁾ spremeni tako, da se upoštevajo ustrezne ravni mešanja. Evropski svet je na zasedanju marca 2008 ponovno poudaril, da je bistveno razviti in izpolniti učinkovita trajnostna merila za biogoriva ter zagotoviti, da bo druga generacija biogoriv na voljo na trgu. Evropski svet je tudi na zasedanju junija 2008 opozoril na trajnostna merila in razvoj biogoriv druge generacije ter poudaril, da je treba oceniti morebitne vplive proizvodnje biogoriv na kmetijske prehranske izdelke in po potrebi ukrepati, da bi odpravili pomanjkljivosti. Navedel je še, da naj bi se pripravila tudi nadaljnja ocena okoljskih in socialnih posledic proizvodnje in porabe biogoriv.
- (10) Evropski parlament je v svoji Resoluciji z dne 25. septembra 2007 o časovnem načrtu za obnovljivo energijo v Evropi ⁽⁵⁾ pozval Komisijo, naj do konca leta 2007 predstavi predlog za zakonodajni okvir za energijo iz obnovljivih virov, sklicujoč se na pomen določitve ciljev za deleže energije iz obnovljivih virov na ravni Skupnosti in držav članic.
- (11) Treba je določiti pregledna in jasna pravila za izračun deleža energije iz obnovljivih virov in za opredelitev teh virov. V tem okviru bi bilo treba vključiti energijo oceanov in drugih vodnih teles v obliki valovanja, morskih tokov, plimovanja, gradientov temperature ali slanosti oceanov.
- (12) Uporaba kmetijskih materialov, kot so hlevski gnoj, gnojevka in drugi živalski in organski odpadki, za proizvodnjo bioplina ima zaradi velike možnosti za prihranek emisij toplogrednih plinov zelo velike prednosti za okolje v smislu proizvodnje energije za ogrevanje in električne energije ter tudi pri uporabi teh materialov kot biogoriva. Obrati za pridobivanje bioplina lahko zaradi decentraliziranega značaja in regionalne strukture naložb znatno prispevajo k trajnostnemu razvoju podeželja in zagotovijo kmetom nove možnosti dohodka.
- (13) Glede na stališča, ki so jih zavzeli Evropski parlament, Svet in Komisija, je primerno določiti obvezne nacionalne cilje, skladne z 20-odstotnim deležem energije iz obnovljivih virov in 10-odstotnim deležem energije iz obnovljivih virov v sektorju prometa v porabi energije Skupnosti do leta 2020.
- (14) Glavni namen zavezujočih nacionalnih ciljev je zagotoviti gotovost za investitorje in spodbuditi trajen razvoj tehnologij, s katerimi se pridobiva energijo iz vseh vrst obnovljivih virov. Odlaganje odločitve o tem, ali je cilj zavezujoč, na prihodnost zato ni primerno.

⁽¹⁾ UL L 283, 27.10.2001, str. 33.

⁽²⁾ UL L 123, 17.5.2003, str. 42.

⁽³⁾ UL L 176, 15.7.2003, str. 37.

⁽⁴⁾ UL L 350, 28.12.1998, str. 58.

⁽⁵⁾ UL C 219 E, 28.8.2008, str. 82.

- (15) Izhodišča, potenciali energije iz obnovljivih virov in nabori energetskega virov držav članic se razlikujejo. Zato je treba 20-odstotni cilj Skupnosti prevesti v posamezne cilje za vsako državo članico ob ustreznem upoštevanju poštene in ustrezne porazdelitve, različnih izhodišč in potencialov držav članic, vključno z obstoječim deležem energije iz obnovljivih virov in naborom energetskega virov. To je primerno storiti tako, da se potrebno skupno povečanje v uporabi energije iz obnovljivih virov porazdeli med države članice na podlagi enakovrednega povečanja deleža vsake države članice, ki je ponderirano glede na bruto domači proizvod in prilagojeno tako, da so upoštevana njihova izhodišča, za izračun obnovljive energije pa se uporabi končna bruto poraba energije, ob upoštevanju preteklih prizadevanj držav članic glede uporabe energije iz obnovljivih virov.
- (16) Nasprotno pa je primerno, da se 10-odstotni cilj za energijo iz obnovljivih virov v prometu določi na enaki ravni za vsako državo članico, da se zagotovita usklajenost specifikacij za goriva, namenjena uporabi v prometu, in njihova razpoložljivost. Ker je trgovanje z gorivi, namenjenimi uporabi v prometu, enostavno, bodo lahko države članice, ki imajo manj ustreznih virov, zlahka dobile biogoriva za promet kod drugod. Čeprav bi bilo za Skupnost tehnično možno, da izpolni svoj cilj za uporabo energije iz obnovljivih virov v prometu iz samo domače proizvodnje, je verjetno in zaželeno, da se cilj dejansko izpolni s kombinacijo domače proizvodnje in uvoza. Zato mora Komisija spremljati ponudbo biogoriv na trgu Skupnosti in po potrebi predlagati ustrezne ukrepe, da bi dosegla uravnotežen pristop med domačo proizvodnjo in uvozom ter upoštevala med drugim razvoj več- in dvostranskih trgovinskih pogajanj ter vidikov, povezanih z okoljem, socialnimi in gospodarskimi vidiki in zanesljivostjo oskrbe z energijo.
- (17) Izboljšanje energetske učinkovitosti je bistveni cilj Skupnosti, namreč doseči 20-odstotno izboljšanje energetske učinkovitosti do leta 2020. Ta cilj ima skupaj z veljavno in prihodnjo zakonodajo, vključno z Direktivo 2002/91/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2002 o energetske učinkovitosti stavb ⁽¹⁾, Direktivo 2005/32/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2005 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, ki rabijo energijo ⁽²⁾, in Direktivo 2006/32/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2006 o učinkovitosti rabe končne energije in o energetske storitvah ⁽³⁾, glavno vlogo pri zagotavljanju, da se cilji na področju podnebja in energije dosežejo ob najnižjih stroških, ustvari pa lahko tudi nove priložnosti za gospodarstvo EU. Politike o energetske učinkovitosti in varčevanju z energijo so med najučinkovitejšimi načini za povečanje odstotnega deleža energije iz obnovljivih virov za države članice, kar jim bo omogočilo lažje doseganje ciljev glede energije iz obnovljivih virov iz te direktive, tako splošnih nacionalnih ciljev kot ciljev v prometu.
- (18) Države članice bodo morale bistveno izboljšati energetske učinkovitost v vseh sektorjih, da bi lažje dosegle svoje cilje glede energije iz obnovljivih virov, ki so izraženi kot odstotek bruto končne porabe energije. Energetske učinkovitost v prometnem sektorju je nujna, saj bo verjetno vse težje na trajnosten način doseči obvezen cilj odstotka energije iz obnovljivih virov, če se bo celotno povpraševanje po energiji za promet še naprej višalo. Obvezni 10-odstotni cilj za promet, ki ga morajo doseči vse države članice, je treba zato opredeliti kot tisti delež končne bruto porabljene energije v prometu, ki bo dosežen z uporabo energije iz vseh obnovljivih virov, ne le z uporabo biogoriv.
- (19) Da bi države članice dosegle obvezne splošne nacionalne cilje, bi se morale orientirati po okvirni usmeritvi, na podlagi katere je zarisana pot do dosege končnih obveznih ciljev. Izoblikovati bi se morale nacionalne akcijske načrte za energijo iz obnovljivih virov, ki vključujejo informacije o sektorskih ciljih, pri tem pa upoštevati, da se lahko biomasa uporablja na različne načine, zaradi česar je bistveno, da se mobilizirajo novi viri biomase. Poleg tega bi morale države članice določiti ukrepe za doseg navedenih ciljev. Vsaka država članica bi morala ob oceni svoje pričakovane končne bruto porabe energije v svojem nacionalnem akcijskem načrtu za obnovljivo energijo presoditi, kako lahko ukrepi za energetske učinkovitost in varčevanje z energijo prispevajo k doseganju nacionalnih ciljev. Države članice bi morale upoštevati optimalno kombinacijo tehnologij energetske učinkovitosti in energije iz obnovljivih virov.
- (20) Da se lahko izkoristijo prednosti tehnološkega napredka in prihrankov obsega, bi morala omenjena usmeritev upoštevati možnost hitrejše rasti uporabe energije iz obnovljivih virov v prihodnosti. Na ta način se lahko posebna pozornost nameni sektorjem, ki so nesorazmerno prizadeti zaradi pomanjkanja tehnološkega napredka in ekonomije obsega, zaradi česar niso dovolj razviti, vendar bi lahko ti sektorji v prihodnosti znatno prispevali k doseganju ciljev za leto 2020.
- (21) Okvirna usmeritev bi morala za izhodišče vzeti leto 2005, ker je to zadnje leto, za katero so na voljo zanesljivi podatki o nacionalnih deležih energije iz obnovljivih virov.

⁽¹⁾ UL L 1, 4.1.2003, str. 65.

⁽²⁾ UL L 191, 22.7.2005, str. 29.

⁽³⁾ UL L 114, 27.4.2006, str. 64.

- (22) Za dosegajo ciljev te direktive morajo Skupnost in države članice nameniti znatna finančna sredstva za raziskave in razvoj tehnologij na področju energije iz obnovljivih virov. Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo bi moral veliko prednost nameniti raziskavam in razvoju tehnologij za energijo iz obnovljivih virov.
- (23) Države članice lahko spodbujajo lokalne in regionalne organe pri postavljanju ciljev, ki presegajo nacionalne, ter vključijo lokalne in regionalne organe v oblikovanje nacionalnih akcijskih načrtov za obnovljivo energijo in osveščanje o prednostih energije iz obnovljivih virov.
- (24) Skupnosti in države članice bi morale spodbujati večjo mobilizacijo obstoječih rezerv lesa in razvoj novih gozdarskih sistemov, da bi v celoti izkoristili potencial biomase.
- (25) Države članice imajo različne možnosti za razvoj obnovljive energije in na nacionalni ravni uporabljajo različne programe podpore za energijo iz obnovljivih virov. Večina držav članic uporablja programe podpore, v okviru katerih je pomoč namenjena le energiji iz obnovljivih virov, ki se proizvede na njihovem ozemlju. Za dobro delovanje nacionalnih programov podpore je bistvenega pomena, da lahko države članice nadzorujejo učinke in stroške svojih nacionalnih programov podpore v skladu s svojim potencialom. Pomembno sredstvo za doseganje cilja te direktive je, da se zagotovi pravilno delovanje nacionalnih programov podpore, kot v skladu z Direktivo 2001/77/ES, da bi ohranili zaupanje vlagateljev, državam članicam pa omogočili, da predvidijo učinkovite nacionalne ukrepe za izpolnjevanje ciljev. Namen te direktive je omogočiti čezmejno podporo za obnovljive vire energije brez poseganja v nacionalne programe podpore. Direktiva uvaja neobvezne mehanizme za sodelovanje med državami članicami, v okviru katerih se lahko dogovorijo, v kolikšni meri ena država članica podpira proizvodnjo energije v drugi državi članici in kakšen delež nacionalnih ciljev naj bi proizvodnja energije iz obnovljivih virov predstavljala v eni izmed teh držav članic. Da bi zagotovili učinkovitost obeh ukrepov za izpolnjevanje ciljev, namreč nacionalnih programov podpore in mehanizmov za sodelovanje, je bistvenega pomena, da države članice lahko določijo, ali in v kolikšni meri se njihovi programi nacionalne podpore uporabljajo za energijo iz obnovljivih virov, proizvedeno v drugih državah članicah, in da se o tem dogovorijo s pomočjo mehanizmov za sodelovanje, predvidenih v tej direktivi.
- (26) Zaželeno je, da bi cene energije odražale zunanje stroške proizvodnje in porabe energije, vključno z ustreznimi okoljskimi, socialnimi in zdravstvenimi stroški.
- (27) Javna podpora je potrebna za doseganje ciljev Skupnosti, ki zadevajo širjenje električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov, vsaj dokler cene električne energije na notranjem trgu ne bodo odražale celotnih okoljskih in socialnih stroškov ter koristi uporabljenih virov energije.
- (28) Skupnost in države članice si morajo prizadevati za zmanjšanje celotne energetske porabe v prometu in povečanje energetske učinkovitosti v prometu. Glavna sredstva za zmanjšanje porabe energije v prometu vključujejo načrtovanje prometa, podporo javnemu prevozu, povečanje deleža električnih avtomobilov v proizvodnji in proizvodnjo avtomobilov, ki so energetske učinkovitejši in manjši, tako po zunanjih merah kot po prostornini motorja.
- (29) Države članice bi si morale prizadevati za diverzifikacijo energije iz obnovljivih virov v vseh prometnih sektorjih. Komisija bi morala do 1. junija 2015 Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročilo, v katerem bo predstavila možnost povečanja uporabe obnovljive energije v vsakem prometnem sektorju.
- (30) Pri izračunu prispevka vodne in vetrne energije za namene te direktive bi bilo treba učinke podnebnih razlik uravnotežiti z uporabo normalizacijskega pravila. Poleg tega električna energija, proizvedena v akumulacijskih prečrpalnih napravah z vodo, ki je bila najprej prečrpana navzgor, ne bi smela biti obravnavana kot električna energija, proizvedena iz obnovljivih virov.
- (31) Toplotne črpalke, ki omogočajo uporabo aerotermalne, geotermalne ali hidrotermalne toplote pri koristni temperaturni ravni, za svoje delovanje potrebujejo električno ali drugačno pomožno energijo. Zato bi bilo treba energijo, ki se uporablja za pogon toplotnih črpalk, odšteti od skupne uporabne energije. Upoštevati bi se morale samo toplotne črpalke, katerih produkt znatno presega primarno energijo, ki je potrebna za njihov pogon.
- (32) Pasivni energetske sistemi izkoriščajo konstrukcijo zgradbe za izrabo energije. Ta se šteje za prihranjeno energijo. Da se prepreči dvojno upoštevanje, se energija, uporabljena na ta način, zato ne bi smela upoštevati za namene te direktive.
- (33) V nekaterih državah članicah delež letalstva predstavlja velik delež njihove končne porabe energije. Zaradi trenutnih tehnoloških in regulativnih omejitev, ki preprečujejo uporabo biogoriv v letalstvu, je primerno, da se od takim državam članicam odobri delno izvzetje, tako da se od njihove končne porabe energije iz nacionalnega letalstva odšteje vsota, za katero so 1,5-krat presegle povprečje bruto končne porabe energije na ravni Skupnosti v letalstvu za leto 2005, kot jo je ocenil Eurostat, tj. 6,18 %. Za Ciper in Malto je zaradi njune otoške in obrobne narave letalstvo temeljni način transporta, tako za njihove državljane kot tudi za njihovo gospodarstvo. To ima za Ciper in

Malto posledico neproporcionalno visoko bruto končno porabo energije v nacionalnem letalstvu, to je več kot trikratno povprečje Skupnosti za leto 2005, kar pomeni, da trenutno tehnične in regulativne omejitve nanje vplivajo neproporcionalno. Zato je primerno, da se za navedeni državi odobri izjema za vsoto, za katero presegajo povprečje bruto končne porabe energije na ravni Skupnosti v letalstvu za leto 2005, kot jo je ocenil Eurostat, to je 4,12 %.

- (34) Za energetske model, ki bi spodbudil obnovljive vire energije, je treba spodbujati strateško sodelovanje držav članic, ob sodelovanju ustreznih regij in lokalnih oblasti.
- (35) Države članice bi bilo treba ob ustreznem upoštevanju določb te direktive spodbuditi, naj sodelujejo na vse ustrezne načine, da bi dosegle v tej direktivi določene cilje. Takšno sodelovanje lahko poteka na vseh ravneh, dvostransko ali večstransko. Poleg mehanizmov za izračunavanje in izpolnjevanje ciljev iz te direktive, kot so statistični prenosi med državami članicami, skupni projekti energije iz obnovljivih virov in skupni programi podpore, je takšno sodelovanje lahko v obliki izmenjave podatkov in najboljših praks, kot je predvideno predvsem v platformi za preglednost iz te direktive, ter v obliki drugega prostovoljnega usklajevanja vseh vrst programov podpor.
- (36) Da se ustvarijo priložnosti za zmanjšanje stroškov za doseganje ciljev iz te direktive, je ustrezno, da se v državah članicah spodbuja uporaba energije, proizvedene iz obnovljivih virov v drugih državah članicah, in da se državam članicam omogoči, da lahko upoštevajo energijo iz obnovljivih virov, porabljeno v drugih državah članicah, pri doseganju svojih nacionalnih ciljev. Zato so potrebni ukrepi za prožnost, vendar ostanejo pod nadzorom držav članic, da ne bo prizadeta njihova zmožnost uresničevanja nacionalnih ciljev. Ukrepi za prožnost so v obliki statističnih prenosov, skupnih projektov med državami članicami ali skupnih programov podpore.
- (37) Moralo bi biti mogoče, da se uvožena električna energija, proizvedena iz obnovljivih virov energije zunaj Skupnosti, lahko upošteva pri izpolnjevanju ciljev držav članic. Da pa se prepreči neto povečanje emisij toplogrednih plinov s spremenjeno uporabo obstoječih obnovljivih virov energije in njihova popolna ali delna nadomestitev s konvencionalnimi viri energije, je upravičena do upoštevanja samo električna energija, ki jo proizvedejo obrati, ki izkoriščajo obnovljivo energijo in začnejo delovati po začetku veljavnosti te direktive ali ki jo proizvedejo v obrati s povečano zmogljivostjo, ki so bil obnovljen po začetku veljavnosti te direktive. Da bi zajamčili ustrezen učinek nadomestitve konvencionalne energije z energijo iz obnovljivih virov v Skupnosti in tudi v tretjih državah, je ustrezno zagotoviti,

da se lahko tak uvoz izsleda in upošteva na zanesljiv način. Upoštevajo se sporazumi s tretjimi državami o organizaciji takšne trgovine z električno energijo iz obnovljivih virov energije. Če na podlagi odločitve, sprejete s tem namenom v skladu s Pogodbo o Skupnosti za energijo ⁽¹⁾, za podpisnice te pogodbe začnejo veljati ustrezne določbe te direktive, zanje začnejo veljati ukrepi sodelovanja med državami članicami, ki so predvideni v tej direktivi.

- (38) Kadar države članice izvajajo skupne projekte z eno ali več tretjimi državami za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije, je ustrezno, da se navedeni skupni projekti nanašajo le na novo zgrajene obrate ali obrate, ki so na novo povečali zmogljivost. Tako bo lažje zagotoviti, da se delež energije iz obnovljivih virov v celotni porabi energije tretje države ne zmanjša na račun uvoza energije iz obnovljivih virov iz Skupnosti. Poleg tega bi morale zadevne države članice zadevni tretji državi omogočiti, da doma porabi del proizvodnje iz obrata, vključnega v skupni projekt. Komisija in države članice bi morale poleg tega spodbujati tretje države, vključene v skupne projekte, naj razvijajo politiko energije iz obnovljivih virov z velikopoteznimi cilji.
- (39) Glede na to, da projekti v tretjih državah, ki so v velikem evropskem interesu (kot je načrt za sončno energijo v Sredozemlju), lahko potrebujejo precej časa, preden se v celoti povežejo z ozemljem Skupnosti, bi bilo njihov razvoj treba omogočiti tako, da se državam članicam v njihovih nacionalnih ciljih omogoči upoštevanje omejenega obsega električne energije, proizvedene v takšnih projektih med gradnjo povezave.
- (40) Postopek, ki ga uprava, pristojna za nadzor izdajanja dovoljenj, certificiranja in licenciranja za obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, uporablja pri uporabi pravil za posebne projekte, bi moral biti objektivni, pregledni, nediskriminatorni in sorazmerni. Še posebej bi bilo treba preprečiti vsa nepotrebna bremena, ki bi jih lahko povzročila razvrstitev projektov energije iz obnovljivih virov glede na naprave, ki predstavljajo veliko zdravstveno tveganje.
- (41) Pomanjkanje preglednih pravil in usklajevanja med različnimi organi za izdajo dovoljenj se je izkazalo kot ovira pri uporabi energije iz obnovljivih virov. Zato bi bilo treba upoštevati posebno strukturo sektorja obnovljive energije, ko nacionalni, regionalni in lokalni organi pregledujejo svoje upravne postopke za izdajo dovoljenja za gradnjo in upravljanje obratov za pridobivanje električne energije, zagotavljanje ogrevanja in hlajenja ali proizvodnjo goriv za pomet iz obnovljivih virov energije in za pripadajoče

⁽¹⁾ UL L 198, 20.7.2006, str. 18.

- infrastrukture prenosnega indistribucijskega omrežja. Po stopke upravne odobritve bi bilo treba poenostaviti s preglednimi časovnimi načrti za obrate, ki izkoriščajo energijo iz obnovljivih virov. Prilagoditi je treba pravila in smernice za načrtovanje, da se upoštevajo stroškovno učinkovite in okolju prijazne naprave za ogrevanje in hlajenje ter električno energijo iz obnovljivih virov.
- (42) Za hitri razvoj energije iz obnovljivih virov in zaradi njenih splošnih visoko trajnostnih prednosti morajo države članice pri uporabi upravnih pravil, načrtovalnih struktur in zakonodaje, ki se uporabljajo med licenciranjem obratov v povezavi z zmanjšanjem onesnaževanja in nadzorom nad industrijskimi obrati, za boj proti zračnemu onesnaževanju ali za preprečevanje zmanjševanja odvajanja nevarnih snovi v okolje, upoštevati prispevek obnovljivih virov energije k doseganju okoljskih ciljev in ciljev na področju podnebnih sprememb, še zlasti v primerjavi z obrati, ki ne proizvajajo obnovljive energije.
- (43) Pristojni organi bi morali razmisliti, ali bi lahko pri namestitvi majhnih decentraliziranih naprav za proizvodnjo obnovljive energije dovoljenja nadomestili s preprostim obvestilom pristojnega organa ter tako spodbudili državljanke, da prispevajo k ciljem te direktive.
- (44) Treba bi bilo zagotoviti skladnost med cilji te direktive in drugo okoljsko zakonodajo Skupnosti. Predvsem bi morale države članice med procesi ocenjevanja, načrtovanja ali licenciranja obratov za energijo iz obnovljivih virov upoštevati vso okoljsko zakonodajo Skupnosti in prispevek obnovljivih virov energije za uresničevanje okoljskih ciljev in ciljev na področju podnebnih sprememb, še zlasti v primerjavi z obrati, ki ne proizvajajo obnovljive energije.
- (45) Nacionalne tehnične specifikacije in druge zahteve, ki spadajo na področje uporabe Direktive 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov o storitvah informacijske družbe ⁽¹⁾ ter se nanašajo na primer na raven kakovosti, metode preizkušanja ali pogoje uporabe, ne bi smele povzročati ovir za trgovino z napravami in sistemi za obnovljivo energijo. Zato v programih podpore za energijo iz obnovljivih virov ne bi smele biti predpisane nacionalne tehnične specifikacije, ki odstopajo od obstoječih standardov Skupnosti, ali biti zahtevano, da se subvencionirane naprave ali sistemi certificirajo ali preizkušajo na določenem kraju ali da to opravi določen subjekt.
- (46) Države članice bi morale preučiti mehanizme za spodbujanje daljinskega ogrevanja in hlajenja na energijo iz obnovljivih virov.
- (47) Na nacionalni in regionalni ravni so obveznosti in predpisi glede minimalnih zahtev za uporabo energije iz obnovljivih virov v novih in obnovljenih zgradbah privedli do precejšnega povečanja izrabe energije iz obnovljivih virov. Te ukrepe bi bilo treba spodbujati v širšem kontekstu Skupnosti, obenem pa je treba spodbujati uporabo bolj energetske učinkovitih načinov uporabe obnovljive energije v gradbenih zakonskih in podzakonskih predpisih.
- (48) Za omogočanje in pospešitev določanja minimalnih ravni uporabe energije iz obnovljivih virov v stavbah, bi lahko bilo primerno, da države članice zagotovijo doseg te ravni tako, da v izpolnjevanje minimalnih zahtev po energetski učinkovitosti iz Direktive 2002/91/ES vključijo dejavnik za energijo iz obnovljivih virov, v povezavi s stroškovno optimalnim znižanjem ogljikovih emisij na stavbo.
- (49) Odpraviti bi bilo treba razlike v obveščeni in usposabljanju, zlasti v sektorju ogrevanja in hlajenja, da se spodbudi uporaba energije iz obnovljivih virov.
- (50) Če sta dostop do poklica inštalaterja in opravljanje tega poklica regulirana, osnovne pogoje za priznavanje poklicnih kvalifikacij določa Direktiva 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij ⁽²⁾. Ta direktiva se uporablja brez poseganja v Direktivo 2005/36/ES.
- (51) Medtem ko Direktiva 2005/36/ES določa zahteve za medsebojno priznavanje poklicnih kvalifikacij, med drugim tudi za arhitekto, obstaja dodatna potreba po zagotovitvi, da arhitekti in načrtovalci ustrezno upoštevajo najboljšo kombinacijo obnovljivih virov energije in visoko učinkovitih tehnologij pri svojih načrtih in projektih. Države članice bi morale zato v zvezi s tem zagotoviti jasne smernice. To bi bilo treba storiti brez poseganja v določbe Direktive 2005/36/ES ter zlasti členov 46 in 49 navedene direktive.
- (52) Potrdila o izvoru, izdana za namen te direktive, imajo edini namen dokazati končnemu odjemalcu, da sta bila določen delež oziroma določena količina energije proizvedena iz obnovljivih virov. Potrdilo o izvoru se lahko, ne glede na vrsto energije, za katero je bilo izdano, prenese z enega imetnika na drugega. Da pa bi zagotovili, da je odjemalec o enoti električne energije iz obnovljivih virov obveščen le enkrat, bi se bilo treba izogibati dvojnemu upoštevanju in dvojnemu obveščanju o potrdilih o izvoru. Energija iz obnovljivih virov, za katero je proizvajalec potrdilo o izvoru prodal ločeno, se končnemu odjemalcu ne bi smela predstaviti ali prodati kot energija iz obnovljivih virov. Pomembno je razlikovati med zelenimi certifikati, ki se uporabljajo za programe podpore, in potrdili o izvoru.

⁽¹⁾ UL L 204, 21.7.1998, str. 37.

⁽²⁾ UL L 255, 30.9.2005, str. 22.

- (53) Ustrezno je, da se nastajajočim potrošniškim trgom za električno energijo iz obnovljivih virov omogoči, da prispevajo h gradnji novih obratov za energijo iz obnovljivih virov. Zato bi morale biti državam članicam dovoljeno, da od dobaviteljev električne energije zahtevajo, da končne odjemalce obvestijo o svojem naboru energetskih virov v skladu s členom 3(6) Direktive 2003/54/ES, da vključijo najmanjši odstotni delež potrdil o izvoru iz nedavno zgrajenih obratov, ki proizvajajo energijo iz obnovljivih virov, če je takšna zahteva v skladu z zakonodajo Skupnosti.
- (54) Treba je zagotoviti informacije o tem, kako je električna energija, kateri je namenjena podpora, dodeljena končnim odjemalcem v skladu s členom 3(6) Direktive 2003/54/ES. Za izboljšanje kakovosti teh informacij za odjemalce, zlasti glede količine energije iz obnovljivih virov, proizvedene v novih obratih, bi morala Komisija oceniti učinkovitost ukrepov, ki so jih sprejele države članice.
- (55) Direktiva 2004/8/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2004 o spodbujanju soproizvodnje, ki temelji na rabi koristne toplote, na notranjem trgu z energijo ⁽¹⁾ uvaja potrdila o izvoru za dokazovanje visoke učinkovitosti naprav za soproizvodnjo. Takšna potrdila o izvoru se ne morejo uporabljati pri obveščanju o uporabi energije iz obnovljivih virov v skladu s členom 3(6) Direktive 2003/54/ES, saj bi to lahko vodilo do dvojnega upoštevanja in dvojnega obveščanja.
- (56) Potrdila o izvoru sama po sebi ne pomenijo pravice do prednosti iz nacionalnih programov podpor.
- (57) Treba je podpreti vključitev energije iz obnovljivih virov v omrežje ter uporabo sistemov za skladiščenje energije za integrirano začasno proizvodnjo energije iz obnovljivih virov.
- (58) Treba bi bilo pospešiti razvoj projektov za energijo iz obnovljivih virov, tudi „projektov v zvezi z energijo iz obnovljivih virov, ki so v evropskem interesu“ v okviru programa za vseevropsko energetsko omrežje (TEN-E). Zato bi morala Komisija analizirati tudi možnosti za boljše financiranje takih projektov. Posebno pozornost bi morali nameniti projektom za energijo iz obnovljivih virov, ki bodo prispevali k precej večji zanesljivosti oskrbe z energijo v Skupnosti in sosednjih državah.
- (59) Zaradi medsebojne povezanosti držav je olajšana vključitev električne energije iz obnovljivih virov energije. Poleg manjših nihanj lahko medsebojna povezanost prispeva k manjšim izravnalnim stroškom, spodbuja pravo konkurenco, zaradi katere so cene nižje, in pospeši razvoj omrežij. Skupna in optimalna izraba prenosne zmogljivosti lahko prepreči prekomerno potrebo po novogradnjah.
- (60) Prednostni in zajamčeni dostop za električno energijo iz obnovljivih virov sta pomembna za vključitev obnovljivih virov energije na notranji trg električne energije v skladu s členom 11(2) in nadaljnjim razvojem člena 11(3) Direktive 2003/54/ES. Zahteve glede ohranjanja zanesljivosti in varnosti omrežja ter razpošiljanja se lahko razlikujejo glede na značilnosti nacionalnega omrežja in njegovega varnega delovanja. Prednostni dostop do omrežja zagotavlja, da proizvajalci električne energije iz obnovljivih virov lahko kadar koli prodajo in prenesejo električno energijo iz obnovljivih virov v skladu s pravili priključevanja, kadar koli je vir na voljo. V primeru, da se električna energija iz obnovljivih virov vključi v fizični trg, zajamčeni dostop zagotavlja, da vsa prodana električna energija, za katero je bila prejeta podpora, dobi dostop do omrežja, kar omogoča uporabo kar največje količine električne energije iz obnovljivih virov iz obratov, priključenih na omrežje. Vendar to ne nalaga nobenih obveznosti državam članicam, da morajo podpreti energijo iz obnovljivih virov ali naložiti obveznost njenega nakupa. V drugih sistemih se določi nespremenljiva cena električne energije iz obnovljivih virov, ponavadi v povezavi z obveznostjo nakupa za upravljavca sistema. V takem primeru je prednostni dostop že bil zagotovljen.
- (61) V nekaterih primerih ni možno popolnoma zagotoviti prenosa in distribucije električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije, ne da bi to vplivalo na zanesljivost ali varnost omrežnega sistema. V takšnih primerih je lahko primerno, da se tem proizvajalcem izplača finančno nadomestilo. Kljub temu cilji te direktive zahtevajo trajno povečevanje prenosa in distribucije električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov, ne da bi to vplivalo na zanesljivost ali varnost omrežnega sistema. V ta namen bi morale države članice sprejeti ustrezne ukrepe, da bi omogočile večjo uveljavitev električne energije iz obnovljivih virov, med drugim z upoštevanjem posebnosti spremenljivih virov in virov, ki jih še ni možno skladiščiti. Povezava novih obratov za energijo iz obnovljivih virov mora biti čim prej dovoljena, in sicer v meri, potrebni za uresničitev ciljev iz te direktive. Za pospešitev postopkov povezave na omrežje lahko države članice zagotovijo prednostno povezavo ali posebne zmožnosti povezave za nove obrate, ki proizvajajo električno energijo iz obnovljivih virov.
- (62) Stroški za povezavo novih proizvajalcev električne energije in plina iz obnovljivih virov energije na elektroenergetsko in plinsko omrežje bi morali biti objektivni, pregledni in nediskriminatorni, poleg tega bi bilo treba ustrezno upoštevati koristi, ki jih vključeni proizvajalci električne energije iz obnovljivih virov energije in lokalni proizvajalci plina iz obnovljivih virov prinašajo v elektroenergetsko in plinsko omrežje.

(1) UL L 52, 21.2.2004, str. 50.

- (63) Proizvajalci električne energije, ki želijo izkoristiti možnosti obnovljivih virov energije v obrobni območjih Skupnosti, zlasti na otoških območjih in območjih z nizko gostoto prebivalstva, bi morali vedno, ko je mogoče, razpolagati z razumnimi stroški povezave, s čimer bo zagotovljeno, da ne bodo krivično v slabšem položaju v primerjavi s proizvajalci na bolj osrednjih in bolj industrijsko razvitih območjih ter na območjih z višjo gostoto prebivalstva.
- (64) Direktiva 2001/77/ES določa okvir za vključitev električne energije iz obnovljivih virov v omrežje. Vendar pa med državami članicami obstajajo pomembne razlike v stopnji dejansko dosežene integracije. Zato je treba okvir okrepiti in redno ponovno pregledati njegovo uporabo na nacionalni ravni.
- (65) Proizvodnja biogoriv bi morala biti trajnostna. Biogoriva, uporabljena za izpolnjevanje ciljev glede zmanjšanja toplogrednih plinov iz te direktive, in biogoriva, ki so upravičena do podpore v okviru nacionalnih sistemov podpore, bi zato morala izpolnjevati trajnostna merila.
- (66) Skupnost mora sprejeti ustrezne ukrepe v okviru te direktive, med drugim s spodbujanjem trajnostnih meril za biogoriva ter razvojem biogoriv druge in tretje generacije v Skupnosti in po svetu, ter okrepiti kmetijske raziskave in izobraževanje na teh področjih.
- (67) Uvedba trajnostnih meril za biogoriva ne bo dosegla svojega namena, če navedeni proizvodi ne izpolnjujejo meril in se namesto pogonskih biogoriv uporabljajo kot tekoča biogoriva v sektorjih ogrevanja in električne energije. Zato bi se morala trajnostna merila prav tako na splošno uporabljati za tekoča biogoriva.
- (68) Evropski svet je marca 2007 Komisijo pozval, naj predloži predlog za okvirno direktivo o uporabi vseh obnovljivih virov energije, ki bi lahko vsebovala merila in določbe za zagotovitev trajnostnega pridobivanja in uporabe bioenergije. Takšna trajnostna merila bi zato morala biti skladen del širšega programa, ki obsega ne samo pogonska biogoriva, temveč tudi vsa druga tekoča biogoriva. Taka trajnostna merila bi zato morala biti vključena v to direktivo. Da se zagotovi skladen pristop energetskih in okoljskih politik in preprečijo dodatni stroški za podjetja ter neskladnost z okoljem zaradi neusklajenega pristopa, je bistveno, da se zagotovijo tako enaka trajnostna merila za biogoriva iz te direktive kot tudi iz Direktive 98/70/ES. Iz istega razloga bi se bilo treba izogibati dvojnemu poročanju. Poleg tega bi morali Komisija in pooblaščenici nacionalni organi usklajevati svoje dejavnosti v okviru odbora, posebej odgovornega za vidik trajnosti. Komisija bi morala poleg tega v letu 2009 ponovno preveriti morebitno vključitev drugih uporab biomase in načine te vključitve.
- (69) Vse večje povpraševanje po pogonskih biogorivih in drugih tekočih biogorivih na svetovni ravni ter spodbude, predvidene v tej direktivi za pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, ne bi smele povzročiti uničevanja biološko raznovrstnih zemljišč. Take neobnovljive vire, katerih pomen za celotno človeštvo je priznan v različnih mednarodnih instrumentih, bi bilo treba ohraniti. Za potrošnike v Skupnosti bi bilo poleg tega z moralnega vidika nesprejemljivo, da bi njihova večja uporaba pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv lahko povzročila uničevanje biološko raznovrstnih zemljišč. Zato je treba določiti trajnostna merila, ki bodo zagotovila, da bodo pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva upravičena do podpore le, če se lahko zajamči, da ne izvirajo iz biološko raznovrstnih območij, oziroma kadar v primeru naravovarstvenih območij ali zavarovanih območij za ohranjanje redkih, ranljivih ali ogroženih ekosistemov ali vrst ustrezni pristojni organ predloži pravne dokaze, da pridobivanje surovin nima negativnega učinka na navedene cilje. Na podlagi trajnostnih meril bi se moral gozd šteti za biološko raznovrsten, če se gozd smatra za pragozd v skladu z opredelitvijo, ki jo uporablja Organizacija za prehrano in kmetijstvo Združenih narodov (FAO) v svoji globalni oceni gozdnih virov, ki jo države uporabljajo za poročanje o obsegu pragozda, ali če je zemljišče zaščiteno z nacionalno naravovarstveno zakonodajo. Vključena bi morala biti tudi območja, na katerih se nabirajo nelesni gozdni proizvodi, če je človeški vpliv majhen. Druge vrste gozdov, kot jih opredeljuje FAO, na primer spremenjeni naravni gozdovi, polnaravni gozdovi in gozdni nasadi, se ne bi smeli šteti za pragozdove. Glede na to, da so nekatera travinja izjemno biološko raznovrstna tako v zmerem kot v tropskem podnebjju, vključno s savanami, stepami, grmišči in prerijami z visoko biotsko raznovrstnostjo, biogoriva, proizvedena iz surovin, pridobljenih na teh zemljiščih, ne bi smela biti upravičena do podpor, predvidenih v tej direktivi. Komisija bi morala določiti ustrezna merila in geografski obseg za opredelitev teh travinj z izjemno biološko raznovrstnostjo v skladu z najboljšim razpoložljivim znanstvenim mnenjem in ustreznimi mednarodnimi standardi.
- (70) Če se namembnost zemljišča z velikimi zalogami ogljika v zemlji ali vegetaciji spremeni za pridelavo surovin za pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, se bo nekaj shranjenega ogljika na splošno sprostilo v ozračje, kar bo privedlo do nastanka ogljikovega dioksida. Posledični negativni vpliv na toplogredne pline lahko izniči (včasih v veliki meri) pozitivni vpliv pogonskih biogoriv ali tekočih biogoriv na toplogredne pline. Celotne učinke ogljikovega dioksida (toplogredne učinke), ki jih povzročita taka

- sprememba namembnosti zemljišča, bi zatobilo treba upoštevati pri izračunu prihrankov emisij toplogrednih plinov posameznih pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv. To je potrebno zaradi zagotovitve, da se v izračunu prihrankov emisij toplogrednih plinov upoštevajo vsi toplogredni učinki uporabe pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv.
- (71) Pri izračunavanju vpliva sprememb uporabe območij na toplogredne pline, bi morali gospodarski subjekti imeti možnost uporabiti dejanske vrednosti za zaloge ogljika, povezane z referenčno namembnostjo zemljišča in uporabo zemlje po spremembi namembnosti. Prav tako bi morali imeti možnost uporabiti standardne vrednosti. Delo medvladnega foruma o podnebnih spremembah je primer na podlaga za takšne standardne vrednosti. To delo pa trenutno ni primerno izraženo v obliki, ki bi bila nemudoma uporabna za gospodarske subjekte. Komisija bi morala zato pripraviti smernice o tem delu, ki bi bile osnova za izračunavanje sprememb zalog ogljika za namene te direktive, vključno kar se tiče gozdnih območij, katerih krošnje pokrivajo med 10 in 30 %, savan, grmišč in prerij.
- (72) Primerno je, da Komisija razvije metodologije za izvedbo presoje vpliva, ki ga ima izsuševanje šotišč na emisije toplogrednih plinov.
- (73) Tla se ne bi smela spreminjati za proizvodnjo biogoriv, če njihovih izgub zalog ogljika po spremembi rabe ob upoštevanju nujnosti reševanja vprašanja podnebnih sprememb ne bi bilo mogoče v sprejemljivem roku uravnotežiti s prihranki emisij toplogrednih plinov zaradi proizvodnje biogoriv. To bi gospodarskim subjektom prihranilo nepotrebne obremenjujoče raziskave in preprečilo spremembe namembnosti zemljišč z velikimi zaloga mi ogljika, za katere se nato izkaže, da niso primerna za proizvodnjo surovin za pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva. Evidence svetovnih zalog ogljika kažejo na to, da bi bilo treba v to kategorijo vključiti mokrišča in nepretregana gozdnata območja, katerih krošnje pokrivajo več kot 30 % površine. Gozdnata območja s krošnjami, ki pokrivajo med 10 % in 30 %, bi morala biti prav tako vključena, razen če se zagotovijo dokazi, da je njihova zaloga ogljika zadosti nizka, da se upraviči sprememba njihove namembnosti v skladu s pravili iz te direktive. Pri navajanju mokrišč bi bilo treba upoštevati opredelitev pojma iz Konvencije o mokriščih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot habitati vodnih ptic, sklenjeni 2. februarja 1971 v Ramsarju.
- (74) Namen spodbud, predvidenih v tej direktivi, je večja proizvodnja pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv po vsem svetu. Kadar so pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva izdelana iz surovin, ki so bile pridobljene v Skupnosti, bi morale biti prav tako v skladu z okoljskimi zahtevami Skupnosti za kmetijstvo, vključno s tistimi za zaščito kakovosti podtalnice in površinske vode, ter s socialnimi zahtevami. Vendar pa obstaja tveganje, da nekatere tretje države pri proizvodnji pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv ne bodo spoštovale minimalnih okoljskih in socialnih zahtev. Zato je primerno spodbujati razvoj večstranskih in dvostranskih sporazumov ter prostovoljnih mednarodnih ali nacionalnih programov, v katerih so upoštevani bistveni okoljski in socialni vidiki, za spodbujanje trajnostne proizvodnje pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv po vsem svetu. Če teh sporazumov oziroma programov ne bo, bi morale države članice od gospodarskih subjektov zahtevati, da poročajo o navedenih vprašanjih.
- (75) Zahteve po trajnostnem sistemu za uporabo biomase za pridobivanje energije, razen za pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, bi morala Komisija analizirati v letu 2009, ob upoštevanju potrebe, da se viri biomase upravljajo na trajnosten način.
- (76) Trajnostna merila bodo učinkovita samo, če bodo povzročila spremembe v vedenju tržnih udeležencev. Do navedenih sprememb bo prišlo zgolj, če bodo pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, ki izpolnjujejo merila, deležna cenovne premije v primerjavi s tistimi, ki teh meril ne izpolnjujejo. V skladu z metodo masne bilance za preverjanje izpolnjevanja meril obstaja fizična povezava med proizvodnjo pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv, ki izpolnjujejo trajnostna merila, ter porabo pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv v Skupnosti, kar omogoča ustrezno ravnovesje med ponudbo in povpraševanjem ter zagotavlja cenovno premijo, ki je višja kot v sistemih, pri katerih take povezave ni. Da se lahko pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, ki izpolnjujejo trajnostna merila, prodajajo po višji ceni, bi bilo treba za preverjanje izpolnjevanja meril uporabiti metodo masne bilance. To bi omogočilo ohranjanje integritete sistema in sočasno preprečevanje nerazumnih obremenitev industrije. Vendar bi bilo treba preučiti tudi druge metode preverjanja.
- (77) Po potrebi bi morala Komisija natančno upoštevati Oceno ekosistemov tisočletja, ki vsebuje uporabne podatke za ohranitev vsaj tistih območij, ki zagotavljajo osnovne ekosistemske storitve v izrednih razmerah, kot sta zaščita porečij in obvladovanje erozije.
- (78) Prav tako je ustrezno spremljati vpliv pridelovanja biomase, na primer zaradi spremembe rabe tal in posrednega širjenja obdelovalnih površin ter vnosa invazivnih neavtohtonih vrst, pa tudi druge učinke na biološko raznovrstnost ter vpliv na proizvodnjo hrane in blaginjo na zadevnem območju. Komisija bi morala upoštevati vse ustrezne vire informacij, tudi FAO zemljevid območij, ki jih pesti lakota. Biogoriva bi se morala spodbujati na način, ki bo pospeševal večjo kmetijsko produktivnost in uporabo degradiranih zemljišč.

- (79) V interesu Skupnosti je spodbujati razvoj večstranskih in dvostranskih sporazumov ter prostovoljnih mednarodnih ali nacionalnih sistemov za določitev standardov za proizvodnjo trajnostnih pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv ter potrjevanje, da proizvodnja pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv te standarde izpolnjuje. Zato bi bilo treba predvideti možnost, da se prizna, da taki sporazumi ali sistemi zagotavljajo zanesljive dokaze in podatke, v kolikor izpolnjujejo ustrezne standarde glede zanesljivosti, preglednosti in neodvisne revizije.
- (80) Potrebno je določiti jasna pravila za izračun emisij toplogrednih plinov iz pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv ter njihovih primerjalnih fosilnih goriv.
- (81) Pri izračunu emisij toplogrednih plinov bi bilo treba upoštevati sproizvode, ki nastajajo pri proizvodnji in uporabi goriv. Substitucijska metoda je primerna za namene analize politike, ne pa za regulacijo posameznih gospodarskih izvajalcev dejavnosti in posameznih pošiljk goriv, namenjenih uporabi v prometu. V teh primerih je najprimerneje uporabiti metodo porazdelitve energije, saj je enostavna za uporabo, časovno predvidljiva, na najmanjšo mero zmanjšuje neproduktivne spodbude in daje rezultate, ki so na splošno primerljivi z rezultati, ki jih daje substitucijska metoda. Za namene analize politike bi morala Komisija v svojih poročilih prav tako navesti rezultate na podlagi substitucijske metode.
- (82) Da bi preprečili nesorazmerne upravne obremenitve, bi bilo treba določiti seznam privzetih vrednosti za običajne proizvodne verige biogoriv, ki bi ga bilo treba posodobiti in razširiti, ko bodo na voljo novi zanesljivi podatki. Gospodarski izvajalci dejavnosti bi morali biti vedno upravičeni do prihrankov emisij toplogrednih plinov za pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, določenih s tem seznamom. Kadar je privzeta vrednost za prihranke emisij toplogrednih plinov iz proizvodnih procesov pod zahtevano minimalno ravnijo prihrankov emisij toplogrednih plinov, bi bilo treba od proizvajalcev, ki želijo dokazati, da izpolnjujejo minimalno raven, zahtevati, da dokažejo, da so dejanske emisije, ki nastajajo pri njihovih proizvodnih procesih, nižje od tistih, predpostavljenih v izračunu privzetih vrednosti.
- (83) Ustrezno je, da se podatki, uporabljeni pri izračunu teh privzetih vrednosti, pridobijo iz neodvisnih znanstvenih strokovnih virov in se ustrezno posodablajo, ko ti viri napredujejo pri svojem delu. Komisija bi morala navedene vire spodbujati, da pri posodabljanju upoštevajo emisije iz pridelave, učinke regionalnih in podnebnih pogojev, učinke pridelave z uporabo trajnostnih kmetijskih metod in metod ekološkega kmetovanja, znanstveni prispevek proizvajalcev v Skupnosti in v tretjih državah ter civilne družbe.
- (84) Da se ne spodbuja pridelava surovin za pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva na krajih, kjer bi to privedlo do visokih emisij toplogrednih plinov, bi bilo treba uporabo privzetih vrednosti za pridelavo omejiti na regije, kjer se lahko tak učinek z zanesljivostjo izključi. Vendar je ustrezno, da bi države članice določile nacionalno ali regionalno povprečje emisij med pridelavo, tudi zaradi uporabe gnojil, s čimer bi se izognili nesorazmerni upravni obremenitvi.
- (85) Po svetu raste povpraševanje po kmetijskih surovinah. Delni odgovor na to rastoče povpraševanje bo povečanje površine kmetijskih zemljišč. Eden od načinov povečanja površine zemljišč za pridelavo je sanacija močno degradiranih ali onesaženih zemljišč, ki jih zaradi tega v njihovem sedanjem stanju ni mogoče izkoriščati v kmetijske namene. Spodbujanje pogonskih biogoriv in drugih tekočih pogonskih biogoriv bo še povečalo povpraševanje po kmetijskih surovinah, zato bi bilo treba v okviru trajnostnega sistema spodbujati uporabo saniranih degradiranih zemljišč. Četudi so biogoriva sama proizvedena z uporabo surovin iz zemljišč, ki so že orna zemljišča, bi neto povišanje povpraševanja po pridelkih, do katerega bi prišlo zaradi spodbujanja biogoriv, povzročilo neto povečanje obdelovalnega območja. To bi lahko vplivalo na zemljišča z velikimi zalogami ogljika, zaradi česar bi prišlo do škodljive izgube zaloga ogljika. Za zmanjšanje navedenega tveganja je ustrezno uvesti spremljevalne ukrepe za spodbujanje višje stopnje produktivnosti na obstoječih obdelovalnih zemljiščih, uporabo degradiranih zemljišč in sprejeti trajnostne zahteve, primerljive tistim iz te direktive za porabo biogoriv v Skupnosti, tudi za druge panoge, ki uporabljajo biogoriva. Komisija bi morala razviti konkretno metodologijo za minimizacijo emisij toplogrednih plinov, ki jih povzročajo spremembe rabe zemljišča. V zvezi s tem bi morala Komisija na podlagi najboljših znanstvenih dokazov analizirati predvsem vključitev faktorja za posredne spremembe rabe zemljišča v izračun emisij toplogrednih plinov in potrebo po podpiranju trajnostnih biogoriv, ki zmanjšujejo vpliv spremembe rabe zemljišča in izboljšujejo trajnost biogoriv z vidika posredno spremenjene rabe zemljišč. Pri razvijanju te metodologije bi morala Komisija med drugim upoštevati potencialne vplive posredno spremenjene rabe zemljišča za biogoriva, ki se proizvajajo iz neživilske celuloze in lesne celuloze.
- (86) Da se omogoči doseganje primernega tržnega deleža biogoriv, je treba zagotoviti, da se na trg dajo mešanice z višjo koncentracijo biodizla v dizelskem gorivu od tistih, ki so predvidene s standardom EN590/2004.
- (87) Da bi zagotovili, da postanejo biogoriva, s katerimi je obseg uporabljenih osnovnih surovin raznovrstnejši, ekonomsko rentabilna, bi morala ta biogoriva prejeti dodatni ponder v okviru nacionalnih obveznosti za biogoriva.

- (88) Redno poročanje je potrebno, da se zagotovi stalno osredotočanje na napredek pri razvoju energije iz obnovljivih virov na nacionalni ravni in ravni Skupnosti. Za nacionalne akcijske načrte za energijo iz obnovljivih virov, ki jih morajo predložiti države članice, bi bilo primerno zahtevati uporabo enotnega modela. Takšni načrti bi lahko vključevali analizo predvidenih stroškov in koristi načrtovanih ukrepov, ukrepov v zvezi s potrebno razširitvijo in/ali okrepitevijo obstoječe omrežne infrastrukture, analizo predvidenih stroškov in koristi razvoja energije iz obnovljivih virov, ki presega stopnjo, zahtevano v okvirni usmeritvi, podatke o nacionalnih programih podpore in podatke o uporabi energije iz obnovljivih virov v novih in obnovljenih stavbah.
- (89) Države članice lahko pri načrtovanju svojih sistemov podpor spodbujajo uporabo biogoriv, ki omogočajo dodatne koristi (vključno s povečanjem raznovrstnosti, ki jo zagotavljajo biogoriva, proizvedena iz odpadkov, ostankov, neživilske celuloze, lesne celuloze in alg, ter tudi nenamakah rastlin, ki rastejo na sušnih območjih za preprečevanje širjenja puščave) z ustreznim upoštevanjem različnih stroškov proizvodnje energije iz tradicionalnih biogoriv na eni strani in biogoriv, ki omogočajo dodatne koristi, na drugi. Države članice lahko spodbujajo naložbe v raziskave in razvoj v povezavi s temi in drugimi tehnologijami obnovljivih virov energije, ki postanejo konkurenčne šele sčasoma.
- (90) Pri izvajanju te direktive bi bilo treba ustrezno upoštevati določbe Konvencije o dostopu do informacij, sodelovanju javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah, zlasti kot se izvajajo na podlagi Direktive 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o dostopu javnosti do informacij o okolju ⁽¹⁾.
- (91) Ukrepi, potrebni za izvajanje te direktive, bi se morali sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil ⁽²⁾.
- (92) Zlasti bi bilo treba Komisiji podeliti pooblastila za prilagoditev metodoloških načel in vrednosti, potrebnih za presojo, ali so izpolnjena trajnostna merila v zvezi s pogonskimi biogorivi in drugimi tekočimi biogorivi, za prilagoditev energijske vsebnosti goriv, namenjenih uporabi v prometu, tehničnemu in znanstvenemu napredku, za vzpostavitev kriterijev in geografskih območij za določitev zelo raznovrstnih mokrišč in za vzpostavitev podrobnih opredelitev močno degradiranih ali onesnaženih zemljišč. Ker so ti ukrepi splošnega obsega in so namenjeni spremenjanju nebitvenih določb te direktive, med drugim z njenim dopolnjevanjem z novimi nebitvenimi določbami, jih je treba sprejeti v skladu z regulativnim postopkom s pregledom, določenim v členu 5a Sklepa 1999/468/ES.
- (93) Določbe Direktive 2001/77/ES in Direktive 2003/30/ES, ki se prekrivajo z določbami te direktive, bi bilo potrebno črtati ob zadnjem možnem času za prenos te direktive v nacionalno zakonodajo. Določbe, ki obravnavajo cilje in poročanje za leto 2010, bi morale ostati veljavne do konca leta 2011. Zaradi tega je treba ustrezno spremeniti Direktivo 2001/77/ES in Direktivo 2003/30/ES.
- (94) Ker ukrepi, predvideni v členih 17 do 19, spodbujajo delovanje notranjega trga z uskladitvijo pogojev glede trajnosti, ki jih morajo za izpolnjevanje namenov te direktive izpolnjevati pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, in s tem v skladu s členom 17(8) pospešujejo trgovanje med državami članicami s pogonskimi biogorivi in drugimi tekočimi biogorivi, ki te pogoje izpolnjujejo, ti ukrepi temeljijo na členu 95 Pogodbe.
- (95) Trajnostni sistem državam članicam ne bi smel preprečevati, da v svojih nacionalnih programih podpore ne bi upoštevale višjih stroškov proizvodnje pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv, katerih koristi so večje od minimalnih koristi, določenih v trajnostnem sistemu.
- (96) Ker splošnih ciljev te direktive, namreč doseganja 20-odstotnega deleža obnovljivih virov energije v bruto končni porabi energije v Skupnosti in 10-odstotnega deleža energije iz obnovljivih virov v porabi energije v sektorju prometa v vsaki državi članici do leta 2020, države članice ne morejo doseči v zadostni meri in se lahko zaradi obsega ukrepanja bolje dosežejo na ravni Skupnosti, lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti, določenim v členu 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti, določenim v navedenem členu, ta direktiva ne presega okvira, ki je potreben za doseganje teh ciljev.
- (97) V skladu s točko 34 Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje ⁽³⁾ se države članice spodbujajo, da za svoje potrebe in potrebe Skupnosti pripravijo in objavijo lastne tabele, v katerih bo kar najbolj prikazana korelacija med to direktivo in ukrepi za prenos –

⁽¹⁾ UL L 41, 14.2.2003, str. 26.

⁽²⁾ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

⁽³⁾ UL C 321, 31.12.2003, str. 1.

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Predmet in področje uporabe

Ta direktiva določa skupen okvir za spodbujanje energije iz obnovljivih virov. Določena sta obvezna nacionalna cilja za skupni delež energije iz obnovljivih virov v končni bruto porabi energije in za delež energije iz obnovljivih virov v prometu. Določena so pravila glede statističnih prenosov med državami članicami, skupnih projektov držav članic ter skupnih projektov držav članic in tretjih držav, potrdil o izvoru, upravnih postopkov, informacij in usposabljanja ter dostopa do elektroenergetskega omrežja za energijo iz obnovljivih virov. Določena so trajnostna merila za pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva.

Člen 2

Opredelitve

Za namene te direktive se uporabljajo opredelitve iz Direktive 2003/54/ES.

Uporabljajo se tudi naslednje opredelitve:

- (a) „energija iz obnovljivih virov“ pomeni energijo iz obnovljivih nefosilnih virov, namreč veter, sonce, aerotermalno, geotermalno in hidrotermalno energijo ter energijo oceanov, vodno energijo, biomaso, plin, pridobljen iz odpadkov, plin, pridobljen z napravami za čiščenje odplak, in biopline;
- (b) „aerotermalna energija“ pomeni energijo, ki je shranjena v obliki toplote v zraku iz okoljskega zraka;
- (c) „geotermalna energija“ pomeni energijo, ki je shranjena v obliki toplote pod trdnim zemeljskim površjem;
- (d) „hidrotermalna energija“ pomeni energijo, ki je shranjena v obliki toplote v površinski vodi;
- (e) „biomasa“ pomeni biološko razgradljive dele proizvodov, odpadkov in ostankov biološkega izvora iz kmetijstva (vključno s snovmi rastlinskega in živalskega izvora), gozdarstva in z njima povezanih proizvodnih dejavnosti, vključno z ribištvom in ribogojstvom, ter biološko razgradljive dele industrijskih in komunalnih odpadkov;
- (f) „končna bruto poraba energije“ pomeni energetske proizvod, dobavljen za energetske namene industriji, prometu, gospodinjstvom, storitvenemu sektorju, vključno z javnim sektorjem, kmetijstvu, gozdarstvu in ribištvu, vključno z električno energijo in toploto, ki jo porabi energetska panoga za proizvodnjo električne in toplotne energije, ter izgubami električne energije in toplote pri distribuciji in prenosu;

- (g) „daljinsko ogrevanje“ ali „daljinsko hlajenje“ pomeni distribucijo toplotne energije v obliki pare, vroče vode ali ohlajenih tekočin iz centralnega proizvodnega vira prek omrežja do več zgradb ali zemljišč za namene ogrevanja ali hlajenja prostorov ali za procesno ogrevanje ali hlajenje;
- (h) „tekoče biogorivo“ pomeni tekoče gorivo za energetske namene razen za transport, tudi električno energijo in energijo za ogrevanje in hlajenje, proizvedeno iz biomase;
- (i) „biogorivo“ pomeni tekoče ali plinasto gorivo, namenjeno uporabi v prometu, proizvedeno iz biomase;
- (j) „potrdilo o izvoru“ pomeni elektronski dokument, katerega edini namen je končnemu odjemalcu dokazati, da sta bila določen delež oziroma določena količina energije proizvedena iz obnovljivih virov, kot je določeno v členu 3(6) Direktive 2003/54/ES;
- (k) „program podpore“ pomeni vsak instrument, program ali mehanizem, ki ga uporabi država članica ali skupina držav članic in spodbuja uporabo energije iz obnovljivih virov z zmanjševanjem stroškov te energije, povečanjem cene, po kateri se lahko prodaja, ali povečanjem količine nabavljene energije na podlagi obveznosti glede obnovljive energije ali drugače. Sem med drugim spadajo naložbena pomoč, davčne oprostitve ali olajšave, vračilo davkov, programi podpore, ki zavezujejo k uporabi obnovljive energije, vključno s tistimi programi, ki uporabljajo zelene certifikate, in neposredni programi zaščite cen, vključno s tarifami za dovajanje toka in plačili premij;
- (l) „obveznost glede obnovljive energije“ pomeni nacionalni program podpore, ki od proizvajalcev energije zahteva, da v svojo proizvodnjo vključijo določen delež energije iz obnovljivih virov, ki od dobaviteljev energije zahteva, da v svojo dobavo vključijo določen delež energije iz obnovljivih virov, ali ki od porabnikov energije zahteva, da v svojo porabo vključijo določen delež energije iz obnovljivih virov. Sem sodijo tudi programi, pri katerih se tovrstne zahteve lahko izpolnijo z zelenimi certifikati;
- (m) „dejanska vrednost“ pomeni prihranek emisij toplogrednih plinov med nekaterimi ali vsemi stopnjami postopka proizvodnje določenega pogonskega biogoriva, izračunan po metodologiji iz dela C Priloge V;
- (n) „tipična vrednost“ pomeni oceno reprezentativnega prihranka emisij toplogrednih plinov med postopkom proizvodnje določenega pogonskega biogoriva;
- (o) „privzeta vrednost“ pomeni vrednost, izračunano na podlagi tipične vrednosti z uporabo vnaprej določenih dejavnikov, ki se lahko pod pogoji, določenimi v tej direktivi, uporablja namesto dejanske vrednosti.

Člen 3

Obvezni nacionalni splošni cilji in ukrepi za uporabo energije iz obnovljivih virov

1. Vsaka država članica zagotovi, da je delež energije iz obnovljivih virov, izračunan v skladu s členi 5 do 11, v končni bruto porabi energije v letu 2020 najmanj enak njenemu nacionalnemu splošnemu cilju za delež energije iz obnovljivih virov v tem letu, določenemu v tretjem stolpcu razpredelnice v delu A Priloge I. Takšni obvezni nacionalni splošni cilji so skladni s ciljem najmanj 20-odstotnega deleža obnovljivih virov energije v končni bruto porabi energije Skupnosti leta 2020. Države članice širijo in spodbujajo energetske učinkovitost in varčevanje z energijo, da bodo lažje dosegle navedene cilje iz tega člena.

2. Države članice uvedejo učinkovito oblikovane ukrepe, da bi zagotovile, da je delež energije iz obnovljivih virov enak ali večji od deleža iz okvirne usmeritve iz dela B Priloge I.

3. Da bodo države članice dosegle cilje iz odstavkov 1 in 2 tega člena, lahko med drugim uporabijo naslednje ukrepe:

- (a) programe podpore;
- (b) ukrepe sodelovanja med različnimi državami članicami in s tretjimi državami, da bi dosegle svoje nacionalne splošne cilje v skladu s členi 5 do 11.

Brez poseganja v člena 87 in 88 Pogodbe imajo države članice v skladu s členi 5 do 11 pravico odločiti, v kakšni meri bodo podpirale energijo iz obnovljivih virov, proizvedeno v drugih državah članicah.

4. Vsaka država članica zagotovi, da je delež energije iz obnovljivih virov v vseh vrstah prometa v letu 2020 najmanj enak 10 % končne porabe energije v prometu v tej državi članici.

Za namene tega odstavka se uporabljajo naslednje določbe:

- (a) pri izračunu imenovalca, namreč skupne porabe energije v prometu za namene prvega pododstavka, se upoštevajo samo bencin, dizelsko gorivo in biogoriva, porabljeni v cestnem in železniškem prometu, in električna energija;
- (b) pri izračunu števca, namreč porabe energije iz obnovljivih virov v prometu za namene prvega pododstavka, se upoštevajo vse vrste energije iz obnovljivih virov, porabljene v vseh vrstah prevoza;
- (c) pri izračunu prispevka električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov in porabljene v vseh vrstah električnih vozil za namene točk (a) in (b), se lahko države članice odločijo, da bodo uporabile povprečni delež električne energije iz obnovljivih virov v Skupnosti ali delež električne energije iz

obnovljivih virov v njihovi državi, kot je bil izmerjen dve leti pred zadevnim letom. Poleg tega za izračun porabe električne energije iz obnovljivih virov v vseh vrstah električnih vozil ta poraba šteje za 2,5-kratno energijsko vsebnost dovedene električne energije iz obnovljivih virov.

Komisija po potrebi do 31. decembra 2011 predstavi predlog, ki bo pod določenimi pogoji omogočil, da bo upoštevana vsa električna energija iz obnovljivih virov, porabljena za pogon vseh vrst električnih vozil.

Komisija po potrebi do 31. decembra 2011 predstavi tudi predlog o metodologiji za izračun prispevka vodika, proizvedenega iz obnovljivih virov, k celotni mešanici goriv.

Člen 4

Nacionalni akcijski načrti za obnovljivo energijo

1. Vsaka država članica sprejme nacionalni akcijski načrt za obnovljivo energijo. V nacionalnih akcijskih načrtih za obnovljivo energijo so določeni nacionalni cilji držav članic za deleže energije iz obnovljivih virov, porabljene v prometu, elektroenergetiki ter za ogrevanje in hlajenje v letu 2020, pri čemer se upoštevajo učinki drugih ukrepov politik v zvezi energetske učinkovitostjo na končno porabo energije, ter ustrezni ukrepi, ki jih je treba sprejeti za doseg te nacionalnih splošnih ciljev, vključno s sodelovanjem lokalnih, regionalnih in nacionalnih organov, predvidenimi statističnimi prenosi ali skupnimi projekti, nacionalnimi politikami za razvoj obstoječih virov biomase in mobilizacijo novih virov biomase za različne načine uporabe ter ukrepi, ki jih je treba sprejeti, da se izpolnijo zahteve iz členov 13 do 19.

Komisija do 30. junija 2009 sprejme model nacionalnega akcijskega načrta za obnovljivo energijo. Ta model zajema minimalne zahteve iz Priloge VI. Države članice svoje nacionalne akcijske načrte za obnovljivo energijo oblikujejo na podlagi tega modela.

2. Države članice o svojih nacionalnih akcijskih načrtih za obnovljivo energijo obvestijo Komisijo najpozneje do 30. junija 2010.

3. Države članice šest mesecev pred rokom za oddajo nacionalnega akcijskega načrta za obnovljivo energijo objavijo in Komisiji pošljejo napoved z naslednjimi podatki:

- (a) ocenjeni presežek pri proizvodnji energije iz obnovljivih virov v primerjavi z okvirno usmeritvijo, ki bi se lahko prenesel v druge države članice v skladu s členi 6 do 11, ter oceno možnosti za skupne projekte, in sicer do leta 2020; in
- (b) ocenjeno povpraševanje po energiji iz obnovljivih virov, ki mu ne bo zadoščeno z domačo proizvodnjo, in sicer do leta 2020.

Pri tem se lahko navedejo tudi informacije v zvezi s stroški in koristmi ter financiranjem. Napoved se posodobi v poročilih držav članic, kot je določeno v členu 22(1)(l) in (m).

4. Država članica, katere delež energije iz obnovljivih virov je bil v predhodnem dvoletnem obdobju iz dela B Priloge I manjši od okvirne usmeritve, Komisiji do 30. junija naslednjega leta predloži spremenjen nacionalni akcijski načrt za obnovljivo energijo, v katerem določi ustrezne in sorazmerne ukrepe, da se v razumnem roku doseže okvirna usmeritev iz dela B Priloge I.

Če država članica svoje okvirne usmeritve ni dosegla v omejenem obsegu, lahko Komisija ob upoštevanju že sprejetih in prihodnjih ukrepov držav članic sprejme odločitve, s katero državo članico oprosti obveznosti predložiti spremenjenega nacionalnega akcijskega načrta za obnovljivo energijo.

5. Komisija oceni nacionalne akcijske načrte za obnovljivo energijo, zlasti ustreznost načrtovanih ukrepov držav članic v skladu s členom 3(2). Komisija se lahko na nacionalni akcijski načrt za obnovljivo energijo ali spremenjeni nacionalni akcijski načrt za obnovljivo energijo odzove s priporočilom.

6. Komisija Evropskemu parlamentu posreduje nacionalne akcijske načrte za obnovljivo energijo in napovedi, in sicer v obliki, kot je bila objavljena v platformi za preglednost iz člena 24(2), ter vsa priporočila iz odstavka 5 tega člena.

Člen 5

Izračun deleža energije iz obnovljivih virov

1. Končna bruto poraba energije iz obnovljivih virov v vsaki državi članici se izračuna kot vsota:

- (a) končne bruto porabe električne energije iz obnovljivih virov;
- (b) končne bruto porabe energije iz obnovljivih virov za ogrevanje in hlajenje ter
- (c) končne porabe energije iz obnovljivih virov v prometu.

Plin, električna energija in vodik iz obnovljivih virov energije se za izračun deleža končne bruto porabe energije iz obnovljivih virov pod točko (a), (b) ali (c) prvega pododstavka upoštevajo samo enkrat.

Ob upoštevanju drugega pododstavka člena 17(1) se pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, ki ne izpolnjujejo trajnostnih meril iz člena 17(2) do (6), ne upoštevajo.

2. Kadar država članica meni, da leta 2020 zaradi višje sile ne bo mogla doseči svojega deleža energije iz obnovljivih virov v končni bruto porabi energije, določenega v tretjem stolpcu razpredelnice iz Priloge I, o tem čim prej obvesti Komisijo. V primeru, da Komisija odloči, da je dokazana višja sila, določi, kako se za državo članico prilagodi končna bruto poraba energije iz obnovljivih virov za leto 2020.

3. Za namene odstavka 1(a) se končna bruto poraba električne energije iz obnovljivih virov izračuna kot količina električne energije, proizvedene v državi članici iz obnovljivih virov energije, pri čemer ni vključena proizvodnja električne energije v akumulacijskih prečrpalnih napravah iz vode, ki se najprej prečrpa navzgor.

V obratih z več gorivi, ki uporabljajo obnovljive in konvencionalne vire, se upošteva samo del električne energije, proizveden iz obnovljivih virov energije. Za namene tega izračuna se izračuna prispevek vsakega vira energije na podlagi energijske vsebnosti.

Električna energija, proizvedena v hidroelektrarnah in vetrnih elektrarnah, se upošteva v skladu z normalizacijskimi pravili iz Priloge II.

4. Za namene odstavka 1(b) se končna bruto poraba energije iz obnovljivih virov za ogrevanje in hlajenje izračuna kot količina energije za ogrevanje in hlajenje na daljavo, proizvedene v državah članicah iz obnovljivih virov, vključno s porabo druge energije iz obnovljivih virov v industriji, gospodinjstvih, storitvenem sektorju, kmetijstvu, gozdarstvu in ribištvu za namene ogrevanja, hlajenja in predelave.

V obratih s kombiniranim gorivom, v katerih se uporabljajo obnovljivi in konvencionalni viri, se upošteva samo energija za ogrevanje in hlajenje, proizvedena iz obnovljivih virov energije. Za namene tega izračuna se izračuna prispevek vsakega vira energije na podlagi energijske vsebnosti.

Aerotermaalna, geotermaalna in hidrotermalna toplotna energija, pridobljena s toplotnimi črpalkami, se upošteva za namene odstavka 1(b), v kolikor končna proizvedena energija znatno presega primarni vnos energije, potreben za delovanje toplotne črpalke. Količina toplote, ki se za namene te direktive šteje kot obnovljiva energija, se izračuna v skladu z metodologijo iz Priloge VII.

Toplotna energija, ki jo proizvedejo pasivni energetski sistemi, pri katerih se nižja poraba energije doseže pasivno z izkoriščanjem konstrukcije zgradbe ali toplote, proizvedene z energijo iz neobnovljivih virov, se za namene odstavka 1(b) tega člena ne upošteva.

5. Energijska vsebnost goriv, namenjenih uporabi v prometu in navedenih v Prilogi III, se upošteva, kot je določeno v navedeni prilogi. Priloga III se lahko prilagodi tehničnemu in znanstvenemu napredku. Takšni ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te direktive, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 25(4).

6. Delež energije iz obnovljivih virov je končna bruto poraba energije iz obnovljivih virov, deljena s končno bruto porabo energije iz vseh virov energije, izražena v odstotkih.

Za namene prvega pododstavka se vsota iz odstavka 1 prilagodi v skladu s členi 6, 8, 10 in 11.

Pri izračunu končne bruto porabe energije države članice za namene ocenjevanja izpolnjevanja njenih ciljev in okvirne usmeritve iz te direktive se pri končni bruto porabi energije te države članice v letalstvu, kot delež končne bruto porabe energije, upošteva največ 6,18 %. Za Ciper in Malto se delež energije, porabljene v letalstvu, kot delež končne bruto porabe energije navedenih držav članic, upošteva največ 4,12 %.

7. Metodologija in opredelitve, uporabljene pri izračunu deleža energije iz obnovljivih virov, so metodologija in opredelitve iz Uredbe (ES) št. 1099/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o statistiki energetike ⁽¹⁾.

Države članice zagotovijo skladnost statističnih podatkov, uporabljenih pri izračunu teh sektorskih in skupnih deležev, ter statističnih podatkov, ki jih posredujejo Komisiji v skladu z Uredbo (ES) št. 1099/2008.

Člen 6

Statistični prenosi med državami članicami

1. Države članice lahko sklenejo dogovore o statističnih prenosih določene količine energije iz obnovljivih virov iz ene države članice v drugo in uredijo vse potrebno zanje. Prenesena količina se:

- (a) odšteje od količine energije iz obnovljivih virov, ki se upošteva pri oceni o tem, ali država članica, ki izvaja prenos, izpolnjuje zahteve iz člena 3(1) in 3(2); ter
- (b) doda količini energije iz obnovljivih virov, ki se upošteva pri oceni o tem, ali država članica, ki izvaja prenos, izpolnjuje zahteve iz člena 3(1) in 3(2).

Statistični prenos ne vpliva na doseganje nacionalnih ciljev države članice, ki izvede prenos.

2. Dogovori iz odstavka 1 lahko veljajo eno ali več let. Komisijo se o dogovorih obvesti najpozneje v treh mesecih po koncu vsakega leta, v katerem veljajo. Podatki, poslani Komisiji, vključujejo količino in ceno zadevne energije.

3. Prenosi začnejo veljati šele, ko vse države članice, vključene v prenos, o tem obvestijo Komisijo.

⁽¹⁾ UL L 304, 14.11.2008, str. 1.

Člen 7

Skupni projekti držav članic

1. Dve ali več držav članic lahko sodeluje pri vseh vrstah skupnih projektov v zvezi s proizvodnjo električne energije ter energije za ogrevanje in hlajenje iz obnovljivih virov. Pri tem lahko sodelujejo zasebni upravljavci.

2. Države članice uradno obvestijo Komisijo o deležu ali količini električne energije ter energije za ogrevanje in hlajenje iz obnovljivih virov, proizvedene na njihovem ozemlju v okviru določenega skupnega projekta, ki se je začel izvajati po 25. junij 2009, ali proizvedene v obratu s povečano zmogljivostjo, ki je bil obnovljen po navedenem datumu, kar se šteje kot del nacionalnega splošnega cilja druge države članice, da bi se ocenilo, v kolikšni meri so izpolnjene zahteve glede ciljev iz te direktive.

3. Uradno obvestilo iz odstavka 2 vsebuje:

- (a) opis predlaganega obrata ali podatke o obnovljenem obratu;
- (b) podatke o deležu ali količini električne energije ali energije za ogrevanje oziroma hlajenje, ki jo proizvede obrat in ki se šteje kot del nacionalnega splošnega cilja druge države članice;
- (c) podatke o državi članici, za katero se izda obvestilo; in
- (d) podatke o obdobju, izraženem v celih koledarskih letih, v katerem se električna energija ter energija za ogrevanje oziroma hlajenje iz obnovljivih virov, ki jo proizvede obrat, šteje za del nacionalnega splošnega cilja druge države članice.

4. Obdobje iz točke (d) odstavka 3 ne traja dlje kot do leta 2020. Skupni projekt se lahko še naprej izvaja tudi po letu 2020.

5. Uradno obvestilo, ki se izda v skladu s tem členom, se spremeni ali prekliče samo s soglasjem države članice, ki ga je izdala, ter države članice, opredeljene v skladu s točko (c) odstavka 3.

Člen 8

Učinki skupnih projektov držav članic

1. Država članica, ki je izdala obvestilo v skladu s členom 7, v treh mesecih po koncu vsakega leta iz obdobja, določenega v skladu s točko (d) člena 7(3), izda uradno obvestilo, v katerem navede:

- (a) skupno količino električne energije ali energije za ogrevanje in hlajenje, ki jo je obrat, na katerega se je nanašalo uradno obvestilo iz člena 7, v zadevnem letu proizvedel iz obnovljivih virov; ter

- (b) količino električne energije ali energije za ogrevanje ali hlajenje, ki jo je obrat v zadevnem letu proizvedel iz obnovljivih virov in se v skladu z uradnim obvestilom šteje kot del nacionalnega splošnega cilja druge države članice.
2. Država članica pošlje uradno obvestilo Komisiji in državi članici, za katero je bilo obvestilo izdano.
3. Da bi se ocenilo izpolnjevanje zahteve o nacionalnih splošnih ciljih iz te direktive, se količina električne energije ali energije za ogrevanje in hlajenje, ki je bila proizvedena iz obnovljivih virov ter v zvezi s katero so bili sporočeni podatki v skladu z odstavkom 1(b):
- (a) odšteje od količine električne energije ali energije za ogrevanje oziroma hlajenje, pridobljene iz obnovljivih virov, ki se upošteva pri oceni o tem, ali država članica, ki je izdala uradno obvestilo v skladu z odstavkom 1, izpolnjuje zahteve; ter
- (b) doda količini električne energije ali energije za ogrevanje oziroma hlajenje, pridobljene iz obnovljivih virov, ki se upošteva pri oceni, ali država članica, ki je prejela uradno obvestilo v skladu z odstavkom 2, izpolnjuje zahteve.
- (b) električno energijo v okviru skupnega projekta iz odstavka 1 proizvaja novozgrajen obrat, ki je začel delovati po 25. junij 2009, ali obrat s povečano zmogljivostjo, ki je bil obnovljen po navedenem datumu; ter
- (c) za količino proizvedene in izvožene električne energije je bila iz programa podpore tretje države dodeljena samo investicijska pomoč.
3. Države članice lahko Komisijo zaprosijo, da se za namene člena 5 upošteva energija iz obnovljivih virov, ki je bila proizvedena in porabljena v tretji državi za izgradnjo povezovalnih vodov z zelo velikim časovnim zamikom med državo članico in tretjo državo, če so izpolnjeni naslednjimi pogoji:
- (a) gradnja povezovalnega voda se je začela do 31. decembra 2016;
- (b) povezovalni vod ne more začeti obratovati do 31. decembra 2020;
- (c) povezovalni vod lahko začne obratovati do 31. decembra 2022;
- (d) povezovalni vod se bo po začetku obratovanja v skladu z odstavkom 2 uporabljal za izvoz električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov, v Skupnost;
- (e) uporaba se nanaša na skupni projekt, ki izpolnjuje merila iz točk (b) in (c) odstavka 2, zanj pa se bo uporabljal povezovalni vod, ko začne obratovati, ter na količino električne energije, ki ne presega količine, ki se bo v Skupnost izvažala po začetku obratovanja povezovalnega voda.

Člen 9

Skupni projekti držav članic in tretjih držav

1. Ena ali več držav članic lahko sodeluje z eno ali več tretjih držav pri vseh vrstah skupnih projektov v zvezi s proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije. Pri tem lahko sodelujejo zasebni upravljavci.
2. Električna energija, proizvedena iz obnovljivih virov v tretjih državah, se za namene ocene izpolnjevanja zahtev te direktive glede doseganja nacionalnih splošnih ciljev upošteva le, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
- (a) električna energija je porabljena v Skupnosti, kar se šteje za izpolnjeno, kadar:
- (i) so vsi pristojni upravljavci prenosnih omrežij v državi izvora, namembni državi oziroma po potrebi v vsaki tranzitni tretji državi dodeljeni zmogljivosti povezovalnega daljnovoda dokončno dodelili količino električne energije, ki je enakovredna upoštevanim električni energiji;
- (ii) je upravljavec prenosnih omrežij, ki upravlja povezovalni daljnovod na strani Skupnosti, v bilanco dokončno vnesel količino električne energije, ki je enakovredna upoštevanim električni energiji; ter
- (iii) se dodeljena zmogljivost in proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov v obratu iz točke (b) odstavka 2 nanašata na isto obdobje;
4. Komisiji se pošlje uradno obvestilo s podatki o deležu ali količini električne energije, proizvedene v obratu na ozemlju tretje države, ki se šteje za del nacionalnega splošnega cilja ene ali več držav članic, da bi se s tem ocenilo skladnost s členom 3. Če to zadeva več kot eno državo članico, se Komisiji pošlje razdelitev te količine med države članice. Ta delež ali količina ne presega deleža ali količine, ki se dejansko izvažata v Skupnost in v njej porabi ter ustreza količini iz odstavka 2(a)(i) in (ii) tega člena ter izpolnjuje pogoje iz odstavka 2(a). Uradno obvestilo pošlje vsaka država članica, za katero ta delež oziroma količina električne energije šteje kot del nacionalnega splošnega cilja.
5. Uradno obvestilo iz odstavka 4 vsebuje:
- (a) opis predlaganega obrata ali podatke o obnovljenem obratu;
- (b) podatke o deležu ali količini električne energije, ki jo proizvede obrat in ki šteje za del nacionalnega cilja države članice, ob upoštevanju zahtev po zaupnosti podatkov, pa tudi ustrezno finančno ureditev;

- (c) podatke o obdobju, izraženem v celih koledarskih letih, v katerem električna energija predstavlja del nacionalnega splošnega cilja države članice;
- (d) pisno potrditev glede točk (b) in (c) s strani tretje države, na katere ozemlju naj bi obrat začel delovati, in delež ali količino električne energije, proizvedene v obratu, ki bo v domači rabi navedene tretje države.

6. Obdobje iz točke (c) odstavka 5 ne traja dlje kot do leta 2020. Skupni projekt se lahko še naprej izvaja tudi po letu 2020.

7. Obvestilo, ki se izda v skladu s tem členom, se lahko spremeni ali prekliče samo s soglasjem države članice, ki ga izda, in tretje države članice, ki je potrdila skupni projekt v skladu s točko (d) odstavka 5.

8. Države članice in Skupnost spodbujajo ustrezna telesa Pogodbe o Energetski skupnosti, naj v skladu z navedeno pogodbo sprejmejo ukrepe, potrebne za to, da bodo pogodbenice lahko uporabljale določbe o sodelovanju med državami članicami iz te direktive.

Člen 10

Učinki skupnih projektov držav članic in tretjih držav

1. Država članica, ki je izdala obvestilo v skladu s členom 9, v treh mesecih po koncu vsakega leta iz obdobja, določenega s členom 9(5)(c), izda uradno obvestilo, v katerem navede:

- (a) skupno količino električne energije, ki je bila v tem letu proizvedena iz obnovljivih virov energije v obratu, na katerega se je nanašalo obvestilo iz člena 9;
- (b) količino električne energije, ki je bila v tem letu proizvedena iz obnovljivih virov energije v obratu in se šteje za del nacionalnega splošnega cilja v skladu s pogoji iz obvestila iz člena 9; in
- (c) dokazilo o izpolnjevanju pogojev iz člena 9(2).

2. Država članica pošlje uradno obvestilo tretji državi, ki je potrdila projekt v skladu s členom 9(5)(d), in Komisiji.

3. Količina električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov, za katero je bilo v skladu s točko (b) odstavka 1 izdano obvestilo, se za namene ocenjevanja izpolnjevanja zahtev te direktive glede doseganja nacionalnih ciljev doda količini energije, proizvedeni iz obnovljivih virov, ki se upošteva pri oceni o tem, ali država članica, ki je izdala uradno obvestilo, izpolnjuje zahteve.

Člen 11

Skupni programi podpore

1. Ne glede na obveznosti držav članic iz člena 3 se lahko dve ali več držav članic prostovoljno odloči, da bodo združile svoje nacionalne programe podpore oziroma jih deloma uskladile. V takšnih primerih se lahko določena količina energije iz obnovljivih virov, ki je bila proizvedena na ozemlju ene od udeleženih držav članic, šteje za del nacionalnega splošnega cilja druge države članice udeleženke, če zadevna država članica:

- (a) izvede statistični prenos določene količine energije iz obnovljivih virov iz ene države članice v drugo v skladu s členom 6, ali
- (b) določi delitveni ključ, o katerem se dogovorijo udeležene države članice in po katerem se energija, proizvedena iz obnovljivih virov, razdeli med zadevne države članice. Komisijo je treba o takšnem ključu obvestiti najpozneje v treh mesecih po koncu prvega leta veljavnosti.

2. Vsaka država članica, ki je v skladu z odstavkom (1)(b) izdala obvestilo, v treh mesecih po koncu vsakega leta objavi uradno obvestilo s podatki o skupni količini električne energije ali energije za ogrevanje oziroma hlajenje iz obnovljivih virov energije, ki je bila proizvedena v letu, za katerega velja delitveni ključ.

3. Količina električne energije ali energije za ogrevanje oziroma hlajenje iz obnovljivih virov, za katero je bilo v skladu z odstavkom 2 izdano obvestilo, se zaradi ocenjevanja izpolnjevanja zahtev te direktive glede doseganja nacionalnih splošnih ciljev razdeli med zadevne države članice v skladu z delitvenim ključem iz obvestila.

Člen 12

Povečanje zmogljivosti

Za namene člena 7(2) in člena 9(2)(b) se enote energije iz obnovljivih virov, ki se lahko obračunajo kot povečanje zmogljivosti obrata, obravnavajo, kot da bi jih proizvedel samostojen obrat, ki je začel obratovati v trenutku, ko je prišlo do povečane zmogljivosti.

Člen 13

Upravni postopki ter zakonski in podzakonski predpisi

1. Države članice zagotovijo, da se vsi nacionalni predpisi v zvezi s postopki za izdajo dovoljenj, certificiranja in licenciranja, ki se uporabljajo za obrate za proizvodnjo električne energije, ogrevanje ali hlajenje iz obnovljivih virov in za pripadajočo infrastrukturo prenosnega in distribucijskega omrežja, ter postopek pretvorbe biomase v biogoriva ali druge energetske proizvode, sorazmerni in potrebni.

Države članice zlasti sprejmejo primerne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da:

- (a) so – ob upoštevanju razlik v upravni strukturi in organizaciji držav članic – pristojnosti nacionalnih, regionalnih in lokalnih upravnih organov za postopke izdaje dovoljenj, certificiranja in licenciranja jasno usklajene in opredeljene, tudi na področju prostorskega načrtovanja, ter da so časovni načrti za sprejetje odločitev o vlogah za načrtovanje in gradnjo pregledni;
- (b) so na ustrezni ravni vlagateljem na voljo vsestranske informacije o obravnavi vlog za izdajo dovoljenja za obrate z obnovljivo energijo ter njihovo certificiranje in licenciranje;
- (c) se upravni postopki poenostavijo in pospešijo na ustreznih upravnih ravni;
- (d) so pravila, ki urejajo izdajo dovoljenj, certificiranje in licenciranje, objektivna, pregledna, sorazmerna, da ne diskriminirajo med prosilci ter da v celoti upoštevajo posebnosti posameznih tehnologij obnovljive energije;
- (e) so upravni stroški, ki jih plačajo potrošniki, načrtovalci, arhitekti, gradbeniki ter inštalaterji in dobavitelji naprav in sistemov, pregledni in odvisni od stroškov; in da
- (f) se za manjše projekte in decentralizirane naprave za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov po potrebi uvedejo poenostavljeni in manj obremenjujoči postopki za izdajo dovoljenj, tudi zgolj z obvestilom, če to omogoča veljavni regulativni okvir.

2. Države članice jasno opredelijo vse tehnične specifikacije, ki jih morajo izpolnjevati naprave in sistemi za obnovljivo energijo, da bi bili upravičeni do podpore iz programov podpor. Če obstajajo evropski standardi, vključno z znaki za okolje, energetskimi znaki in drugimi tehničnimi referenčnimi sistemi, ki jih vzpostavijo evropski organi za standardizacijo, se tehnične specifikacije opredelijo na podlagi teh standardov. Te tehnične specifikacije ne predpisujejo, kdaj je treba naprave in sisteme certificirati, in ne bi smeli ovirati delovanja notranjega trga.

3. Države članice priporočajo vsem akterjem, zlasti lokalnim in regionalnim upravnim organom, naj pri načrtovanju, projektiranju, gradnji in obnavljanju industrijskih in stanovanjskih območij zagotovijo, da bodo vgrajene naprave in sistemi za uporabo električne energije in energije za ogrevanje in hlajenje iz obnovljivih virov ter za daljinsko ogrevanje in hlajenje. Države članice zlasti spodbujajo lokalne in regionalne upravne organe, da po potrebi vključijo ogrevanje in hlajenje z uporabo obnovljivih virov energije v načrtovanje mestne infrastrukture.

4. Države članice v svojih gradbenih zakonskih in podzakonskih predpisih uvedejo ustrezne ukrepe za povečanje deleža vseh vrst energije iz obnovljivih virov v gradbenem sektorju.

Države članice lahko pri sprejemanju takšnih ukrepov oziroma v okviru svojih regionalnih programov podpore upoštevajo nacionalne ukrepe za postopno povečanje energetske učinkovitosti ter sproizvodnjo, pasivno in nizkoenergijsko zgradbo ter energijsko neodvisne zgradbe.

Države članice po potrebi v svojih gradbenih zakonskih in podzakonskih predpisih ali na kakršen koli način z enakovrednim učinkom najpozneje do 31. decembra 2014 zahtevajo, da se v novih zgradbah in obstoječih zgradbah, na katerih potekajo večja obnovitvena dela, uporablja najmanj minimalna količina energije iz obnovljivih virov. Države članice dovolijo, da se te minimalne stopnje dosežejo tudi z uporabo obsežnega deleža obnovljivih virov energije za daljinsko ogrevanje in hlajenje.

Zahteve iz prvega pododstavka veljajo tudi za oborožene sile, vendar le do te mere, ko to ni v nasprotju z naravo in pglavitnim ciljem dejavnosti oboroženih sil ter z izjemo materialov, ki se uporabljajo izključno v vojaške namene.

5. Države članice zagotovijo, da bodo nove javne zgradbe ter obstoječe javne zgradbe, na katerih potekajo večja obnovitvena dela, na nacionalni, regionalni in lokalni ravni od 1. januarja 2012 služile kot vzor na področju te direktive. Države članice lahko tudi določijo, da se te obveznosti izpolnjujejo z upoštevanjem standardov za nič-energijske zgradbe ali z zagotavljanjem, da tretje stranke na strehah javnih stavb ali stavb v mešani javno-zasebni lasti uporabljajo naprave, ki proizvajajo energijo iz obnovljivih virov.

6. Države članice v svojih gradbenih zakonskih in podzakonskih predpisih predvidijo spodbude za uporabo sistemov in naprav za ogrevanje in hlajenje z obnovljivo energijo, ki dosegajo znatno manjšo porabo energije. Države članice uporabijo energetske znake ali znake za okolje ali druge ustrezne certifikate ali standarde, oblikovane na nacionalni ravni ali ravni Skupnosti, kadar ti obstajajo, kot podlago za spodbujanje teh sistemov in naprav.

Države članice v primeru biomase predvidijo spodbude za tehnologije pretvorbe, ki dosegajo izkoristek pretvorbe najmanj 85 % za gospodinjstve in komercialne namene uporabe in najmanj 70 % za industrijske namene uporabe.

Države članice v primeru toplotnih črpalk predvidijo spodbude za toplotne črpalke, ki izpolnjujejo minimalne zahteve za podelitev znaka za okolje, določene v Odločbi Komisije 2007/742/ES z dne 9. novembra 2007 o določitvi okoljskih meril za podelitev znaka Skupnosti za okolje električnim, plinskim ali plinskim absorpcijskim toplotnim črpalkam ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ UL L 301, 20.11.2007, str. 14.

Države članice v primeru sončne termalne energije spodbujajo potrjene naprave in sisteme, ki – če ti obstajajo – temeljijo na evropskih standardih, vključno z znaki za okolje, energetskimi oznakami in drugimi tehničnimi referenčnimi sistemi, ki jih vzpostavijo evropski organi za standardizacijo.

Države članice pri oceni izkoristka pretvorbe in učinkovitosti (razmerja med vhodno in izhodno energijo) sistemov in naprav za namene tega odstavka uporabijo postopke Skupnosti ali, če teh ni, mednarodne postopke, če ti obstajajo.

Člen 14

Informiranje in usposabljanje

1. Države članice zagotovijo, da so informacije o ukrepih podpre na voljo vsem ustreznim akterjem, kot so potrošniki, gradbeniki, inštalaterji, arhitekti in dobavitelji ogrevalnih, hladilnih in električnih naprav in sistemov ter vozil, ki lahko uporabljajo energijo iz obnovljivih virov.

2. Države članice zagotovijo, da bodisi dobavitelj naprav ali sistemov bodisi nacionalni pristojni organi dajo na voljo informacije o neto koristih, stroških ter energetski učinkovitosti naprav in sistemov za uporabo ogrevanja, hlajenja in električne energije iz obnovljivih virov.

3. Države članice zagotovijo, da bodo oziroma so sistemi certificiranja ali enakovredni sistemi kvalifikacij do 31. decembra 2012 na voljo inštalaterjem majhnih kotlov in peči na biomaso, solarnih fotovoltaičnih in solarnih termalnih sistemov, plitvih geotermalnih sistemov ter toplotnih črpalk. Ti sistemi lahko po potrebi upoštevajo sedanje sisteme in strukture, in temeljijo na merilih, opredeljenih v Prilogi IV. Vsaka država priznava certifikate, ki jih podelijo druge države v skladu s temi merili.

4. Države članice objavijo informacije o sistemih certificiranja oziroma enakovrednih sistemih kvalifikacij iz odstavka 3. Objavijo lahko tudi seznam inštalaterjev, ki so kvalificirani oziroma certificirani v skladu z odstavkom 3.

5. Države članice zagotovijo, da so vsem zadevnim akterjem, zlasti načrtovalcem in arhitektom, na voljo smernice, tako da bodo lahko ustrezno upoštevali najboljšo kombinacijo obnovljivih virov energije, tehnologije z visokim izkoristkom ter daljinskega ogrevanja in hlajenja pri načrtovanju, projektiranju, gradnji in prenovi industrijskih in stanovanjskih območij.

6. Države članice ob sodelovanju z lokalnimi in regionalnimi organi razvijejo primerne programe obveščanja, osveščanja, usmerjanja in/ali usposabljanja ter tako državljane obveščajo o koristih in praktičnih vidikih razvoja in uporabe energije iz obnovljivih virov.

Člen 15

Potrdila o izvoru električne energije ter energije za ogrevanje in hlajenje, proizvedenih iz obnovljivih virov energije

1. Da bi končnim odjemalcem dokazale, kolikšen je delež oziroma količina energije iz obnovljivih virov v naboru energetskih virov dobavitelja energije, države članice v skladu s členom 3(6) Direktive 2003/54/ES zagotovijo, da se lahko izvor električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov, zajamči v smislu te direktive v skladu z objektivnimi, jasnimi in nediskriminatornimi merili.

2. V ta namen države članice zagotovijo, da se na zahtevo proizvajalca električne energije iz obnovljivih virov izda potrdilo o izvoru. Države članice lahko določijo, da se potrdila o izvoru izdajo na zahtevo proizvajalcev energije za ogrevanje in hlajenje iz obnovljivih virov. Za takšno ureditev lahko velja obveznost minimalne zmogljivosti. Potrdilo o izvoru je standardne velikosti 1 MWh. Za vsako enoto proizvedene energije se izda največ eno potrdilo o izvoru.

Države članice zagotovijo, da se ista enota energije iz obnovljivih virov upošteva le enkrat.

Država članica lahko določi, da se proizvajalcu, ki mu je bilo podeljeno potrdilo o izvoru, za isto proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ne dodeli podpore.

Potrdilo o izvoru ni povezano s spoštovanjem člena 3 s strani držav članic. Prenosi potrdil o izvoru, ločeno ali skupaj s fizičnim prenosom energije, ne vplivajo na odločitev držav članic, da uporabijo statistične prenose, skupne projekte ali skupne programe podpore za izpolnjevanje ciljev ali izračun končne bruto porabe energije iz obnovljivih virov v skladu s členom 5.

3. Potrdilo o izvoru se lahko uporabi le v 12 mesecih od proizvodnje zadevne enote energije. Potrdilo o izvoru se razveljavi ob njegovi porabi.

4. Države članice ali imenovani pristojni organi nadzorujejo izdajanje, prenos in razveljavitev tovrstnih potrdil o izvoru. Imenovani pristojni organi nimajo pristojnosti, ki bi se geografsko prekrivale, in so v odnosu do proizvodnih, trgovinskih in dobaviteljskih dejavnosti neodvisni.

5. Države članice ali pristojni organi vzpostavijo ustrezne mehanizme, s katerimi zagotovijo, da se potrdila o izvoru izdajo, prenesejo in razveljavijo elektronsko ter da so natančna, zanesljiva in zaščitena pred goljufijami.

6. V potrdilu o izvoru morajo biti navedeni najmanj:

(a) vir energije, iz katerega je bila energija proizvedena, ter datum začetka in konca njene proizvodnje;

(b) ali se potrdilo o izvoru nanaša na

Člen 16

Dostop do omrežij in njihovo delovanje

- (i) električno energijo ali
- (ii) ogrevanje in/ali hlajenje;
- (c) identiteta, lokacija, vrsta in zmogljivost obrata, v katerem je bila energija proizvedena;
- (d) ali in v kolikšni meri je obrat prejemal podporo za naložbe, ali in v kolikšni meri je imela enota energije kakršne koli druge koristi od nacionalnega programa podpore ter vrsta programa podpore;
- (e) datum, ko je obrat začel obratovati; in
- (f) datum in država izdaje ter enotna identifikacijska številka.

7. Če mora dobavitelj električne energije za namene člena 3(6) Direktive 2003/54/ES dokazati delež ali količino energije iz obnovljivih virov v svojem naboru energetskega virov, lahko to stori z uporabo svojih potrdil o izvoru.

8. Količina energije iz obnovljivih virov, ki ustreza potrdilom o izvoru in jo upravljavec električne energije prenese na tretjo stranko, se odšteje od deleža energije iz obnovljivih virov v njegovem naboru energetskega virov za namene iz člena 3(6) Direktive 2003/54/ES.

9. Države članice priznavajo potrdila o izvoru, ki jih izda druga država članica, v skladu s to direktivo, izključno kot dokaz o podatkih iz odstavka 1 in odstavka 6(a) do (f). Država članica se lahko odloči, da potrdila o izvoru ne bo priznala le, če upravičeno dvomi o točnosti, zanesljivosti ali verodostojnosti tega potrdila. Država članica obvesti Komisijo o tovrstni zavrtnitvi in jo utemelji.

10. Če Komisija ugotovi, da zavrtnitev priznanja potrdila o izvoru ni utemeljena, lahko Komisija sprejme odločbo, s katero od zadevne države članice zahteva, da potrdilo prizna.

11. Država članica lahko v skladu z zakonodajo Skupnosti uvede objektivna, pregledna in nediskriminatorna merila za uporabo potrdil o izvoru in pri tem upošteva obveznosti iz člena 3(6) Direktive 2003/54/ES.

12. Če dobavitelj energije pri trženju energije iz obnovljivih virov navajajo okoljske ali druge koristi energije iz obnovljivih virov, lahko države članice od dobaviteljev energije zahtevajo, da dajo na voljo povzetek informacij o količini ali deležu energije iz obnovljivih virov, ki izvira iz obratov ali povečane zmogljivosti, ki so začeli delovati 25. junij 2009.

1. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za razvoj omrežne infrastrukture za prenos in distribucijo, inteligentnih omrežnih storitev, skladiščnih objektov in elektroenergetskega sistema, ki bodo omogočili varno delovanje elektroenergetskega sistema in njegovo prilagoditev nadaljnjemu razvoju na področju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije, vključno z medsebojnimi povezavami med državami članicami, pa tudi med državami članicami in tretjimi državami. Države članice prav tako sprejmejo ustrezne ukrepe za pospešitev postopkov izdaje dovoljenj za omrežno infrastrukturo ter usklajevanje odobritev omrežne infrastrukture z upravnimi postopki in postopki načrtovanja.

2. Ob upoštevanju zahtev glede ohranjanja zanesljivosti in varnosti omrežja in na podlagi preglednih in nediskriminatornih meril, ki jih opredelijo pristojni nacionalni organi:

(a) države članice zagotovijo, da upravljavci prenosnih omrežij in upravljavci distribucijskih omrežij na njihovem ozemlju zajamčijo prenos in distribucijo električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov;

(b) države članice poleg tega zagotovijo bodisi prednostni ali zajamčeni dostop do omrežnega sistema električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov;

(c) države članice zagotovijo, da upravljavci prenosnih omrežij pri razpošiljanju energije iz obratov za proizvodnjo električne energije dajejo prednost obratom za proizvodnjo, ki uporabljajo obnovljive vire energije, če to omogoča varno delovanje nacionalnega elektroenergetskega sistema ter na podlagi preglednih in nediskriminatornih meril. Države članice zagotovijo, da so sprejeti ustrezni operativni ukrepi, povezani z omrežjem in trgov, da bi v največji možni meri zmanjšali omejitve prenosa električne energije, pridobljene iz obnovljivih virov energije. Če so zaradi zagotavljanja varnosti nacionalnega elektroenergetskega sistema in zanesljivosti oskrbe z energijo sprejeti ukrepi, ki bistveno zmanjšajo uporabo obnovljivih virov energije, države članice zagotovijo, da odgovorni upravljavci sistema o teh ukrepih poročajo pristojnemu regulativnemu organu ter navedejo, katere popravne ukrepe nameravajo sprejeti za preprečitev nepriemerne zmanjšanja uporabe.

3. Države članice od upravljavcev prenosnih omrežij in upravljavcev distribucijskih omrežij zahtevajo, da vzpostavijo in objavijo standardna pravila v zvezi s prevzemanjem in delitvijo stroškov za tehnične adaptacije, kot so povezave v omrežje in ojačitve omrežja, izboljšano delovanje omrežja in nediskriminatorno izvajanje omrežnih kodeksov, ki so potrebne, da bi vključili nove proizvajalce, ki dovajajo električno energijo, proizvedeno iz obnovljivih virov energije, v povezano omrežje.

Ta pravila temeljijo na objektivnih, preglednih in nediskriminatornih merilih, ki zlasti upoštevajo vse stroške in koristi, povezane z vključitvijo teh proizvajalcev v omrežje, ter posebne okoliščine proizvajalcev v obrobni regiji in regijah z nizko gostoto prebivalstva. V pravilih so lahko določane različne vrste vključevanja v omrežje.

4. Kadar je to ustrezno, lahko države članice zahtevajo, da upravljavci prenosnih omrežij in upravljavci distribucijskih omrežij v celoti ali deloma prevzamejo stroške iz odstavka 3. Države članice pregledujejo ter sprejmejo potrebne ukrepe za izboljšanje okvirov in pravil za prevzemanje in delitev stroškov iz odstavka 3 do 30. junija 2011 in nato vsaki dve leti, da zagotovijo vključitev novih proizvajalcev v omrežje, kot je navedeno v navedenem odstavku.

5. Države članice zahtevajo, da upravljavci prenosnih omrežij in upravljavci distribucijskih omrežij vsakemu novemu proizvajalcu energije iz obnovljivih virov, ki se želi vključiti v omrežje, priskrbijo zahtevane celovite in potrebne informacije, med drugim:

- (a) celovito in podrobno oceno stroškov, povezanih z vključitvijo v omrežje;
- (b) razumen in točen časovni raspored za prejemanje in obdelavo vlog za vključitev v omrežje;
- (c) razumen okvirni časovni raspored za vsak predlagan priklop na omrežje.

Države članice lahko proizvajalcem električne energije iz obnovljivih virov energije, ki se želijo vključiti v omrežje, dovolijo, da objavijo razpis za dela, povezana z vključevanjem v omrežje.

6. Delitev stroškov iz odstavka 3 se okrepi z mehanizmom, ki temelji na objektivnih, preglednih in nediskriminatornih merilih ob upoštevanju koristi, ki jih imajo proizvajalci, ki so bili povezani v omrežje na začetku in pozneje, ter upravljavci prenosnih omrežij in upravljavci distribucijskih omrežij od vključitve v omrežje.

7. Države članice zagotovijo, da zaračunavanje tarif za prenos in distribucijo ne diskriminira električne energije iz obnovljivih virov energije, vključno zlasti električne energije iz obnovljivih virov energije, proizvedene v obrobni regijah (npr. otoških regijah) in regijah z nizko gostoto prebivalstva. Države članice zagotovijo, da zaračunavanje pristojbin za prenos in distribucijo ne diskriminira plina iz obnovljivih virov energije.

8. Države članice zagotovijo, da so v tarifah, ki jih zaračunavajo upravljavci prenosnih omrežij in upravljavci distribucijskih omrežij za prenos in distribucijo električne energije iz obratov, ki uporabljajo obnovljive vire energije, upoštevane uresničljive stroškovne koristi, ki izhajajo iz vključitve obrata v omrežje. Takšne stroškovne koristi bi lahko nastale iz neposredne uporabe nizkonapetostnega omrežja.

9. Države članice po potrebi presodijo, ali je treba zaradi lažje vključitve plina iz obnovljivih virov energije razširiti obstoječo infrastrukturo plinskega omrežja.

10. Države članice po potrebi zahtevajo, da upravljavci prenosnih omrežij in upravljavci distribucijskih omrežij na njihovem ozemlju objavijo tehnična pravila v skladu s členom 6 Direktive 2003/55/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija

2003 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom ⁽¹⁾, zlasti pravila za priključitev na omrežje, ki vključujejo zahteve za kakovost in tlak plina ter dodajanje vonja plinu. Države članice prav tako zahtevajo, da upravljavci prenosnih omrežij in upravljavci distribucijskih omrežij objavijo pristojbine za priključitev plina iz obnovljivih virov na podlagi preglednih in nediskriminatornih kriterijev.

11. Države članice v svojih nacionalnih akcijskih načrtih za obnovljivo energijo ocenijo nujnost gradnje nove infrastrukture za daljinsko ogrevanje in hlajenje, proizvedeno iz obnovljivih virov energije, za doseganje nacionalnega cilja za leto 2020 iz člena 3(1). Države članice v skladu s to oceno po potrebi sprejmejo ukrepe za razvoj infrastrukture za daljinsko ogrevanje, ki se bo prilagajala razvoju proizvodnje ogrevanja in hlajenja v velikih obratih na biomaso, sončno energijo in geotermalno energijo.

Člen 17

Trajnostna merila za pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva

1. Ne glede na to, ali so bile surovine pridelane na ozemlju Skupnosti ali zunaj nje, se energija iz pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv za namene iz točk (a), (b) in (c) upošteva v nadaljevanju samo, če izpolnjujejo trajnostna merila, določena v odstavkih 2 do 6:

- (a) ocenjevanje izpolnjevanja zahtev te direktive v zvezi z nacionalnimi cilji;
- (b) ocenjevanje izpolnjevanja obveznosti glede uporabe obnovljive energije;
- (c) upravičenost do finančne podpore za porabo pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv.

Pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, pridobljena iz odpadkov in ostankov, razen ostankov iz kmetijstva, akvakulture, ribištva in gozdarstva, se za namene iz točk (a), (b) in (c) upošteva tudi, če izpolnjujejo le trajnostna merila iz odstavka 2.

2. Prihranek emisij toplogrednih plinov zaradi uporabe pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv, ki se upošteva za namene iz točk (a), (b) in (c) odstavka 1, je najmanj 35 %.

Od 1. januarja 2017 je prihranek emisij toplogrednih plinov zaradi rabe pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv, ki se upošteva za namene iz točk (a), (b) in (c) odstavka 1, najmanj 50 %. Od 1. januarja 2018 je ta prihranek najmanj 60 % za pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, proizvedena v obratih, ki so začeli obratovati 1. januarja 2017 ali pozneje.

⁽¹⁾ UL L 176, 15.7.2003, str. 57.

Prihranek emisij toplogrednih plinov zaradi uporabe pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv se izračuna v skladu s členom 19(1).

V primeru pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv, ki jih proizvedejo obrati, ki so obratovali 23. januarja 2008, se prvi pododstavke uporablja od 1. aprila 2013.

3. Pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, upoštevana za namene iz točk (a), (b) in (c) odstavka 1, se ne proizvedejo iz surovin, pridobljenih na zemljišču velikega pomena za ohranjanje biološke raznovrstnosti, tj. zemljišču, ki je imelo januarja 2008 ali po tem datumu enega od naslednjih statusov, ne glede na to, ali ima zemljišče še vedno ta status:

- (a) pragozd in druga gozdna zemljišča, tj. gozd in druga gozdna zemljišča z avtohtonimi vrstami, kjer ni jasno vidnih znakov človekovega delovanja in večjih posegov v ekološke procese;
- (b) območja, ki
  - (i) so z zakonom določena kot naravovarstvena območja ali jih kot taka določi ustrezni pristojni organ, ali ki
  - (ii) so namenjena zaščiti redkih, ogroženih ali prizadetih ekosistemov ali vrst, priznanih z mednarodnimi sporazumi ali vključenih na sezname medvladnih organizacij ali Mednarodne zveze za ohranjanje narave, če so priznani v skladu s postopkom iz drugega pododstavka člena 18(4);

razen če so na voljo dokazi, da proizvodnja te surovine ni posegala v te naravovarstvene namene;

- (c) travinje z veliko biotsko raznovrstnostjo, ki je
  - (i) naravno, tj. ki bi ostalo travinje brez človekovega posega in ki ohranja naravno sestavo vrst ter ekološke značilnosti in procese, ali
  - (ii) nenaravno, tj. travinje, ki brez človekovega posega ne bi bilo več travinje in ki ima veliko število vrst in ni degradirano, razen če je dokazano, da je pridelovanje surovin nujno za ohranitev statusa travinja.

Komisija določi merila in geografski obseg za opredelitev travinj, ki jih zajema točka (c) prvega pododstavka. Takšni ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 25(4).

4. Pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, upoštevana za namene iz točk (a), (b) in (c) odstavka 1, se ne proizvedejo iz surovin, pridobljenih na zemljišču z visoko zalogo ogljika, tj. zemljišču, ki je imelo januarja 2008 ali pred tem enega od naslednjih statusov in tega statusa nima več:

- (a) mokrišče, tj. zemljišče, ki je stalno ali večji del leta pokrito ali nasičeno z vodo;
- (b) nepretrgano gozdnato območje, tj. zemljišče, ki zajema več kot 1 hektar, poraslo z drevesi, višjimi od 5 metrov, katerih krošnje pokrivajo več kot 30 % površine, ali drevesi, ki lahko te pragove dosežejo *in situ*;
- (c) zemljišče, ki zajema več kot 1 hektar, poraslo z drevesi, višjimi od 5 metrov, katerih krošnje pokrivajo med 10 % in 30 % površine, ali drevesi, ki lahko te pragove dosežejo *in situ*, razen če so podani zanesljivi dokazi, da so zaloge ogljika na tem območju pred in po spremembi namembnosti takšne, da bi bili ob uporabi metodologije iz dela C Priloge V izpolnjeni pogoji iz odstavka 2 tega člena.

Določbe tega odstavka se ne uporabljajo, če je imelo zemljišče ob času, ko je bila surovina pridobljena, enak status, kot ga je imelo januarja 2008.

5. Pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, ki se upoštevajo za namene iz točk (a), (b) in (c) odstavka 1, se ne pridobivajo iz surovin iz zemljišč, ki so bila 1. januarja 2008 šotišča, razen če je dokazano, da se z obdelovanjem in pridelovanjem te surovine ne povzroči izsuševanje predhodno neizsušene prsti.

6. Kmetijske surovine, pridelane v Skupnosti ter uporabljene za proizvodnjo pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv, ki se upoštevajo za namene iz točk (a), (b) in (c) odstavka 1, se pridobijo v skladu z zahtevami in standardi na podlagi določb iz naslova „Okolje“ v delu A in točki 9 Priloge II k Uredbi Sveta (ES) št. 73/2009 z dne 19. januarja 2009 o skupnih pravilih za sheme neposrednih podpor v okviru skupne kmetijske politike in o uvedbi nekaterih shem podpore za kmete ⁽¹⁾ in v skladu z minimalnimi zahtevami za dobre kmetijske in okoljske pogoje, opredeljenimi na podlagi člena 6(1) navedene uredbe.

7. Komisija vsaki dve leti poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o nacionalnih ukrepih za spoštovanje trajnostnih meril iz odstavkov 2 do 5 ter za zaščito tal, vode in zraka, in sicer v zvezi s tretjimi državami kot tudi državami članicami, v katerih se proizvede velik delež biogoriv ali surovin za biogoriva, ki se porabijo v Skupnosti. Prvo poročilo bo predložila leta 2012.

⁽¹⁾ UL L 30, 31.1.2009, str. 16.

Komisija vsaki dve leti Evropskemu parlamentu in Svetu poroča o učinku večjega povpraševanja po biogorivih na vzdržnost socialnega sistema v Skupnosti in tretjih državah ter o učinku politike Skupnosti o biogorivih na razpoložljivost cenovno dostopne hrane, zlasti za prebivalce držav v razvoju, in o splošnih razvojnih vprašanjih. Poročila obravnavajo spoštovanje pravic do uporabe zemljišč. V njih se za tretje države kot tudi države članice, v katerih se proizvede pomemben delež surovin za biogoriva, ki se porabijo v Skupnosti, navede, ali so ratificirale in uveljavile vse spodaj našteje konvencije Mednarodne organizacije dela:

- Konvencijo o obveznem ali prisilnem delu (št. 29),
- Konvencijo o sindikalni svobodi in varstvu sindikalnih pravic (št. 87),
- Konvencijo o uporabi načel o pravicah organiziranja in kolektivnega dogovarjanja (št. 98),
- Konvencijo o enakem plačilu za delo enake vrednosti za moške in ženske (št. 100),
- Konvencijo o odpravi prisilnega dela (št. 105),
- Konvencijo o diskriminaciji pri zaposlovanju in poklicih (št. 111),
- Konvencijo o minimalni starosti za zaposlitev (št. 138),
- Konvencijo o prepovedi in takojšnjih ukrepih za odpravo najhujših oblik otroškega dela (št. 182).

V navedenih poročilih se za tretje države in države članice, v katerih se proizvede pomemben delež surovin za biogoriva, ki se porabijo v Skupnosti, navede, ali so ratificirale in uveljavile:

- Kartagenski protokol o biološki varnosti,
- Konvencijo o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami.

Prvo poročilo bo predložila leta 2012. Komisija po potrebi predlaga korekcijske ukrepe, zlasti če obstajajo dokazi, da proizvodnja biogoriv znatno vpliva na cene hrane.

8. Države članice za namene iz točk (a), (b) in (c) odstavka 1 ne smejo opustiti upoštevanja pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv, pridobljenih v skladu s tem členom, iz drugih razlogov, povezanih s trajnostjo.

9. Komisija do 31. decembra 2009 predloži poročilo o zahtevah glede trajnostnega sistema za uporabo biomase v druge energetske namene razen proizvodnje pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv. Poročilo po potrebi priloži predloge Evropskemu parlamentu in Svetu o trajnostnem sistemu za uporabo biomase v druge energetske namene. Poročilo in predlogi v njem temeljijo na najboljših razpoložljivih znanstvenih dokazih, ki upoštevajo nov razvoj in inovativne procese. Če v ta namen opravljena analiza dokaže, da bi bilo primerno uvesti spremembe glede gozdne biomase v metodologije za izračun iz Priloge V ali trajnostnih meril o zalogah ogljika, ki se uporabljajo za pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, Komisija po potrebi v zvezi s tem istočasno pripravi predloge Evropskemu parlamentu in Svetu.

Člen 18

Preverjanje izpolnjevanja trajnostnih meril za pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva

1. Če se pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva upoštevajo za namene iz točk (a), (b) in (c) člena 17(1), države članice od gospodarskih subjektov zahtevajo, da dokažejo, da so izpolnjena trajnostna merila, določena v členu 17(2) do (5). Za ta namen od gospodarskih subjektov zahtevajo, da uporabijo sistem masne bilance, ki določa:

- (a) pošiljke surovin ali biogoriva z različnimi trajnostnimi značilnostmi se lahko mešajo;
- (b) podatki glede trajnostnih značilnosti in velikosti pošiljk iz točke (a) veljajo tudi za mešanico; in
- (c) vsota vseh pošiljk, odstranjenih iz mešanice, je opisana, kot da ima enake trajnostne značilnosti, v enakih količinah, kot vsota vseh pošiljk, dodanih mešanici.

2. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu leta 2010 in 2012 predloži poročilo o delovanju metode preverjanja na podlagi masne bilance, opisane v odstavku 1, in možnih drugih metodah preverjanja v zvezi z nekaterimi ali vsemi vrstami surovin, pogonskih biogoriv ali drugih tekočih biogoriv. Komisija v oceni preuči tiste metode preverjanja, pri katerih ni potrebno, da podatki o trajnostnih značilnostih fizično ostanejo pri posameznih pošiljkah ali mešanicah. V oceni upošteva, da je treba ohraniti integriteto in učinkovitost sistema preverjanja ter obenem preprečiti nerazumno veliko obremenitev za industrijo. Poročilo po potrebi priloži predloge Evropskemu parlamentu in Svetu o možnih drugih metodah preverjanja.

3. Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da gospodarski subjekti predložijo zanesljive informacije in državi članici na zahtevo dajo na voljo podatke, ki so bili uporabljeni za pripravo informacij. Države članice od gospodarskih subjektov zahtevajo, da zagotovijo ustrezen standard neodvisne revizije informacij, ki jih predložijo, in da predložijo dokazila, da so to storili. Z revizijo se preveri, ali so sistemi, ki jih uporabljajo gospodarski subjekti, natančni, zanesljivi in zaščiteni pred goljufijami. Ocenijo se pogostost in metodologija vzorčenja ter zanesljivost podatkov.

Informacije iz prvega pododstavka tega odstavka vključujejo predvsem informacije o spoštovanju trajnostnih meril iz člena 17(2) do (5), ustrezne informacije o ukrepih za zaščito tal, vode in zraka, sanacijo degradiranih zemljišč, izogibanje prekomerni porabi vode na območjih, kjer vode primanjkuje, ter ustrezne informacije o ukrepih, sprejetih zaradi upoštevanja vidikov iz drugega pododstavka člena 17(7).

Komisija v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 25(3) pripravi seznam primernih in ustreznih informacij iz prvih dveh pododstavkov tega odstavka, ki jih države članice zahtevajo od gospodarskih subjektov. Predvsem zagotovi, da posredovanje teh informacij ne predstavlja prekomerne upravne obremenitve upravljavcev na splošno ali malih kmetov, organizacij pridelovalcev in zadrug.

Obveznosti iz tega odstavka veljajo za pogonska biogoriva ali druga tekoča biogoriva, ki so proizvedena v Skupnosti ali uvožena.

Države članice Komisiji v zbirni obliki predložijo informacije iz prvega pododstavka tega odstavka, Komisija pa jih v povzeti obliki objavi na platformi za preglednost iz člena 24 in pri tem varuje zaupnost poslovno občutljivih informacij.

4. Skupnost si prizadeva za sklenitev dvostranskih ali večstranskih sporazumov s tretjimi državami, ki vsebujejo določbe o trajnostnih merilih, ki ustrezajo tistim iz te direktive. Če je Skupnost sklenila sporazume, ki vsebujejo določbe s temami, zajetimi v trajnostnih merilih iz člena 17(2) do (5), lahko Komisija odloči, da ti sporazumi med Skupnostjo in tretjimi državami dokazujejo, da pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, proizvedena iz surovin, pridelanih v teh državah, izpolnjujejo zadevna trajnostna merila. Pri sklepanju teh sporazumov se ustrezna pozornost nameni ukrepom, sprejetim za zaščito območij, ki zagotavljajo bistvene ekosistemske storitve v izrednih razmerah (na primer zaščita porečij, obvladovanje erozije), za zaščito tal, vode in zraka, posredno spremembo rabe tal, sanacijo degradiranih zemljišč, izogibanje prekomerni porabi vode na območjih, kjer vode primanjkuje, ter vidikom iz drugega pododstavka člena 17(7).

Komisija lahko odloči, da prostovoljni nacionalni ali mednarodni sistemi, ki določajo standarde za proizvodnjo proizvodov iz biomase, vsebujejo točne podatke za namene člena 17(2) ali dokazujejo, da pošiljke biogoriva izpolnjujejo trajnostna merila iz člena 17(3) do (5). Komisija lahko ugotovi, da ti sistemi vsebujejo natančne podatke za obveščanje o ukrepih za zaščito območij, ki zagotavljajo bistvene ekosistemske storitve v izrednih razmerah (na primer zaščita porečij, obvladovanje erozije), za zaščito tal, vode in zraka, sanacijo degradiranih zemljišč, izogibanje prekomerni porabi vode na območjih, kjer vode primanjkuje, in vidikom iz drugega pododstavka člena 17(7). Komisija lahko za namene člena 17(3)(b)(ii) prizna tudi zavarovana območja za ohranjanje redkih, prizadetih ali ogroženih ekosistemov ali vrst, ki jih priznavajo mednarodni sporazumi ali so uvrščena na sezname medvladnih organizacij ali Mednarodne zveze za ohranjanje narave.

Komisija se lahko odloči, da prostovoljni nacionalni ali mednarodni sistemi za merjenje prihrankov emisij toplogrednih plinov vsebujejo točne podatke za namene člena 17(2).

Komisija lahko ugotovi, da zemljišča, vključena v nacionalni ali regionalni program za spremembo namembnosti močno degradiranih ali onesnaženih zemljišč, izpolnjujejo pogoje iz točke 9 dela C Priloge V.

5. Komisija sprejme odločitve v skladu z odstavkom 4 le, če zadevni sporazum ali sistem izpolnjuje ustrezne standarde glede zanesljivosti, preglednosti in neodvisne revizije. V primeru sistemov za merjenje prihrankov emisij toplogrednih plinov morajo taki sistemi prav tako izpolnjevati metodološke zahteve iz Priloge V. V primeru območij velikega pomena za ohranjanje biotske raznovrstnosti iz člena 17(3)(b)(ii) sezname takih območij izpolnjujejo ustrezne standarde objektivnosti in skladnosti z mednarodno priznanimi standardi ter omogočajo ustrezne pritožbene postopke.

6. Odločitve v skladu z odstavkom 4 se sprejmejo na podlagi postopka iz člena 25(3). Take odločitve veljajo največ 5 let.

7. Če gospodarski subjekt predloži dokaz ali podatke, pridobljene v skladu s sporazumom ali sistemom, za katerega je bila sprejeta odločitev v skladu z odstavkom 4 tega člena, v okviru omenjene odločitve, država članica od dobavitelja ne zahteva, da predloži nadaljnja dokazila o izpolnjevanju trajnostnih meril iz člena 17(2) do (5) ali informacije o ukrepih iz drugega pododstavka odstavka 3 tega člena.

8. Komisija na zahtevo države članice ali lastno pobudo pregleda uporabo člena 17 v zvezi z virom pogonskega biogoriva ali drugega tekočega biogoriva ter v šestih mesecih po prejemu zahteve in v skladu s postopkom iz člena 25(3) odloči, ali lahko

zadevna država članica upošteva pogonsko biogorivo ali tekoče biogorivo iz tega vira za namene iz točk (a), (b) in (c) člena 17(1).

9. Komisija najpozneje do 31. decembra 2012 Evropskemu parlamentu in Svetu poroča o:

- (a) učinkovitosti sistema, ki se uporablja za posredovanje informacij o trajnostnih merilih; in
- (b) izvedljivosti in primernosti uvedbe obvezne zahteve glede zaščite zraka, tal ali vode, ob upoštevanju najnovejših znanstvenih dokazov in mednarodnih obveznosti Skupnosti.

Komisija po potrebi predlaga popravne ukrepe.

Člen 19

Izračun vpliva pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv na toplogredne pline

1. Prihranek emisij toplogrednih plinov zaradi uporabe pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv za namene člena 17(2) se izračuna, kot sledi:

- (a) če je privzeta vrednost za prihranke emisij toplogrednih plinov za proizvodne procese določena v delu A ali B Priloge V in če je vrednost e_1 za ta biogoriva ali tekoča biogoriva, izračunana v skladu s točko 7 dela C Priloge V, enaka ali manjša od nič, z uporabo te privzete vrednosti; ali
- (b) z uporabo dejanske vrednosti, izračunane v skladu z metodologijo, določeno v delu C Priloge V; ali
- (c) z uporabo vrednosti, izračunane kot vsote elementov formule iz točke 1 dela C Priloge V, kjer se lahko za nekatere elemente uporabijo razčlenjene privzete vrednosti iz dela D ali E Priloge V, in dejanskih vrednosti, izračunanih v skladu z metodologijo, določeno v delu C Priloge V, za vse druge elemente.

2. Države članice Komisiji do 31. marca 2010 predložijo poročilo, ki vključuje seznam tistih območij na njihovem ozemlju, ki so uvrščena na raven 2 nomenklature statističnih teritorialnih enot (NUTS) ali na bolj razčlenjeno raven NUTS v skladu z Uredbo (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o oblikovanju skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot (NUTS) ⁽¹⁾, če se lahko pričakuje, da bodo tipične emisije toplogrednih plinov iz pridelave kmetijskih surovin nižje ali enake emisijam, navedenim pod naslovom „Razčlenjene privzete vrednosti za pridelavo“ v delu D Priloge V k tej direktivi, poročilo pa je priložen opis metode in podatkov, uporabljenih pri pripravi tega seznama. V navedeni metodi se upoštevajo značilnosti tal, podnebje in pričakovani donos surovin.

3. Privzete vrednosti v delu A Priloge V za biogoriva ter razčlenjene privzete vrednosti za pridelavo v delu D Priloge V za pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva se uporabljajo le, če so surovine zanje:

- (a) pridelane zunaj Skupnosti;
- (b) pridelane v Skupnosti na območjih, vključenih na sezname iz odstavka 2; ali
- (c) pridobljene iz odpadkov ali ostankov, razen iz ostankov v kmetijstvu, akvakulturah in ribištvu.

Za pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, ki niso zajeta v točkah (a), (b) ali (c), se uporabijo dejanske vrednosti za pridelavo.

4. Komisija do 31. marca 2010 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o tem, ali je mogoče pripraviti sezname območij v tretjih državah, na katerih se lahko pričakuje, da bodo tipične emisije toplogrednih plinov zaradi pridelovanja kmetijskih surovin nižje ali enake emisijam, navedenim pod naslovom „Pridelava“ v delu D Priloge V, in po možnosti priloži take sezname in opis metode in podatkov, ki jih je uporabila za njihovo pripravo. Komisija svojemu poročilu po potrebi priloži ustrezne predloge.

5. Komisija najpozneje do 31. decembra 2012 in nato vsaki dve leti predloži poročilo o ocenjenih tipičnih in privzetih vrednostih iz delov B in E Priloge V, pri čemer upošteva zlasti emisije, ki jih povzročata promet in predelava; po potrebi lahko te vrednosti popravi. Navedeni ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te direktive, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 25(4).

6. Komisija do 31. decembra 2010 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o pregledu vpliva posrednih sprememb v rabi zemljišč na emisije toplogrednih plinov ter o načinih za zmanjšanje tega vpliva. Poročilo po potrebi priloži predlog na podlagi najboljših razpoložljivih znanstvenih dokazov, ki vsebuje konkretne metodologije za upoštevanje emisij iz sprememb zalog ogljika zaradi posredno spremenjene rabe zemljišč, ob zagotavljanju skladnosti s to direktivo, zlasti s členom 17(2).

Takšen predlog vključuje potrebna varovala za zagotovitev varnosti naložb, izvedenih pred uveljavitvijo te metodologije. V zvezi z napravami, ki proizvajajo biogoriva pred koncem leta 2013, uporaba ukrepov iz prvega pododstavka do 31. decembra 2017 ne pomeni, da biogoriva, proizvedena v teh napravah, ne izpolnjujejo trajnostnih zahtev te direktive, če bi jih sicer izpolnila in če se s temi biogorivi doseže vsaj 45-odstotni prihranek emisij toplogrednih plinov. To velja za zmogljivosti naprav za biogoriva ob koncu leta 2012.

Evropski parlament in Svet si prizadevata, da do 31. decembra 2012 odločita o takšnih predlogih, ki jih predloži Komisija.

⁽¹⁾ UL L 154, 21.6.2003, str. 1.

7. Priloga V se lahko prilagodi tehničnemu in znanstvenemu napredku, tudi z dodajanjem vrednosti za nove postopke proizvodnje biogoriv iz iste ali drugih surovin in s spreminjanjem metodologije, določene v delu C. Takšni ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te direktive, med drugim z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 25(4).

Pri privzetih vrednostih in metodologiji iz Priloge V se upošteva zlasti:

- metoda upoštevanja odpadkov in ostankov,
- metoda upoštevanja sproizvodov,
- metoda upoštevanja sproizvodnje in
- status sproizvoda, dodeljen ostankom kmetijskih pridelkov.

Privzete vrednosti za biodizel iz odpadnega rastlinskega ali živalskega olja je treba čim prej pregledati.

Pri kakršni koli prilagoditvi ali dodajanju privzetih vrednosti seznamu v Prilogi V je treba upoštevati naslednja pravila:

- (a) kadar je prispevek dejavnika k skupnim emisijam majhen ali če obstajajo omejene spremembe ali če so stroški ali težavnost določitve dejanskih vrednosti visoki, so privzete vrednosti tipične vrednosti običajnih proizvodnih procesov;
- (b) v vseh drugih primerih so privzete vrednosti konzervativne v primerjavi z običajnimi proizvodnimi procesi.

8. Pripravijo se podrobne opredelitve, vključno s tehničnimi specifikacijami, potrebnimi za kategorije iz točke 9 dela C Priloge V. Takšni ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 25(4).

Člen 20

Izvedbeni ukrepi

Izvedbeni ukrepi iz drugega pododstavka člena 17(3), tretjega pododstavka člena 18(3), členov 18(6), 18(8), 19(5), prvega pododstavka člena 19(7) in člena 19(8) kar najbolj upoštevajo namesto člena 7a Direktive 98/70/ES.

Člen 21

Posebne določbe za energijo iz obnovljivih virov v prometu

1. Države članice zagotovijo, da je javnost obveščena o razpoložljivosti in okoljskih prednostih vseh različnih obnovljivih virov energije, namenjene uporabi v prometu. Kadar odstotni deleži biogoriv v mešanici z derivati mineralnega olja presegajo 10

prostorninskih odstotkov, države članice zahtevajo, da se na prodajnih mestih to navede.

2. Pri dokazovanju izpolnjevanja nacionalnih obveznosti glede obnovljive energije, ki veljajo za upravljavce, in doseganja cilja za uporabo energije iz obnovljivih virov v vseh vrstah prometa iz člena 3(4), se prispevek na podlagi biogoriv, proizvedenih iz odpadkov, ostankov, neživilske celuloze ali lesne celuloze, upošteva kot dvakratnik prispevka drugih biogoriv.

Člen 22

Poročanje držav članic

1. Vsaka država članica Komisiji predloži poročilo o napredku pri spodbujanju in uporabi energije iz obnovljivih virov do 31. decembra 2011 in nato vsaki dve leti. Šesto poročilo, ki se mora predložiti do 31. decembra 2021, je zadnje poročilo, ki ga bo treba predložiti.

V poročilu so podrobno obravnavani zlasti:

- (a) sektorski (električna energija, ogrevanje in hlajenje ter promet) in skupni deleži energije iz obnovljivih virov v predhodnih dveh koledarskih letih ter sprejeti ali načrtovani ukrepi na nacionalni ravni za spodbujanje večje uporabe energije iz obnovljivih virov ob upoštevanju okvirne usmeritve iz dela B Priloge I v skladu s členom 5;
- (b) uvedba ter delovanje programov podpor in drugih ukrepov za spodbujanje energije iz obnovljivih virov ter vse spremembe na področju ukrepov, sprejetih glede ukrepov, določenih v nacionalnem akcijskem načrtu za obnovljivo energijo države članice, ter informacije o tem, kako je elektrika, ki prejema podporo, speljana do končnih porabnikov za namene člena 3(6) Direktive 2003/54/ES;
- (c) kadar je to ustrezno, kako je država članica strukturirala svoje programe podpor, da bi upoštevala načine uporabe obnovljive energije, ki omogočajo dodatne koristi v primerjavi z drugimi, primerljivimi načini uporabe, vendar so lahko tudi povezani z višjimi stroški, vključno z biogorivi, proizvedenimi iz odpadkov, ostankov, neživilske celuloze in lesne celuloze;
- (d) delovanje sistema potrdil o izvoru za električno energijo ter ogrevanje in hlajenje iz obnovljivih virov energije in ukrepi, sprejeti zaradi zagotavljanja zanesljivosti in zaščite pred goljufijami v sistemu;
- (e) napredek, dosežen pri ocenjevanju in izboljševanju upravnih postopkov, da se odpravijo regulativne in neregulativne ovire za razvoj obnovljivih virov energije;

- (f) ukrepi, sprejeti za zagotavljanje prenosa in distribucije električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije, ter izboljšanje okvira ali predpisov za prevzemanje in delitev stroškov iz člena 16(3);
- (g) razvoj pri razpoložljivosti in uporabi biomasnih virov za energetske namene;
- (h) cena surovin in spremembe rabe zemljišč v državi članici, ki so povezane z njeno večjo uporabo biomase in drugih oblik energije iz obnovljivih virov;
- (i) razvoj in delež biogoriv, proizvedenih iz odpadkov, ostankov, neživilske celuloze in lesne celuloze;
- (j) presoja vpliva proizvodnje pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv na biotsko raznovrstnost, vodne vire, kakovost vode in kakovost tal v državi članici;
- (k) ocenjeni neto prihranki emisij toplogrednih plinov zaradi uporabe energije iz obnovljivih virov;
- (l) ocenjeni presežek pri proizvodnji energije iz obnovljivih virov v primerjavi z okvirno usmeritvijo, ki bi se lahko prenesel v druge države članice, ter oceno možnosti za konkretne skupne projekte do leta 2020;
- (m) ocenjeno povpraševanje po energiji iz obnovljivih virov, ki ni proizvedena doma, in sicer do leta 2020, in
- (n) informacije o tem, kako je ocenjen delež biološko razgradljivih odpadkov v odpadkih, uporabljenih za proizvodnjo energije, ter kaj je storjeno za izboljšanje in preverjanje takšnih ocen.

2. Pri ocenjevanju neto prihrankov emisij toplogrednih plinov zaradi uporabe biogoriv lahko države članice za namen poročil iz odstavka 1 uporabijo tipične vrednosti, navedene v delih A in B Priloge V.

3. Država članica v prvem poročilu opiše, ali namerava:

- (a) ustanoviti upravni organ, ki je pristojen za obdelavo vlog za izdajo dovoljenja, certificiranje in licenciranje za obrate za obnovljivo energijo ter zagotavlja pomoč vlagateljem;
- (b) zagotoviti samodejno odobritev vlog za načrtovanje in dovoljenje za obrate za obnovljivo energijo, če organ za izdajo dovoljenj ne odgovori v določenem roku; ali

- (c) navesti geografske lokacije, ki so primerne za izkoriščanje energije iz obnovljivih virov pri načrtovanju rabe zemljišč ter vzpostavitev daljinskega ogrevanja in hlajenja.

4. Država članica lahko v vsakem poročilu popravi podatke iz predhodnih poročil.

Člen 23

Spremljanje in poročanje Komisije

1. Komisija spremlja izvor pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv, ki se porabijo v Skupnosti, ter učinke njihove proizvodnje, tudi posrednih vplivov širjenja obdelovalnih površin, na rabo zemljišč v Skupnosti in glavnih tretjih državah dobaviteljicah. Spremljanje temelji na poročilih držav članic, predloženih v skladu s členom 22(1), poročilih ustreznih tretjih držav in medvladnih organizacij ter znanstvenih študijah in drugih ustreznih informacijah. Komisija tudi spremlja spremembe cen surovin, povezane z izkoriščanjem biomase za pridobivanje energije, ter s tem povezane pozitivne in negativne učinke na varnost hrane. Komisija nadzoruje vse naprave, za katere velja člen 19(6).

2. Komisija vodi dialog s tretjimi državami, proizvajalci biogoriv in organizacijami potrošnikov in civilno družbo ter z njimi izmenjuje informacije o splošnem izvajanju ukrepov iz te direktive v zvezi s pogonskimi biogorivi in drugimi tekočimi biogorivi. V tem okviru je pozorna zlasti na učinek, ki bi ga proizvodnja biogoriv lahko imela na cene hrane.

3. Komisija na podlagi poročil, ki jih predložijo države članice v skladu s členom 22(1), ter spremljanja in analize iz odstavka 1 tega člena vsaki dve leti Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo. Prvo poročilo predloži leta 2012.

4. Komisija pri poročanju o prihrankih emisij toplogrednih plinov zaradi uporabe biogoriv uporablja vrednosti, ki jih sporočijo države članice, in presodi, ali bi se ocena spremenila in kako bi se spremenila, če bi se upoštevali soprodukti z uporabo substitucijskega pristopa.

5. Komisija v poročilih preuči zlasti:

- (a) relativne prednosti različnih biogoriv za okolje in njihove stroške, učinke uvoznih politik Skupnosti nanje, posledice za zanesljivost oskrbe z energijo in načine za doseganje uravnotežena pristopa med domačo proizvodnjo in uvozom;
- (b) vpliv večjega povpraševanja po biogorivih na trajnostni razvoj v Skupnosti in tretjih državah ter pri tem upošteva gospodarske in okoljske vplive, vključno z vplivi na biotsko raznovrstnost;

- (c) možnosti za znanstveno objektivno opredelitev območij velikega pomena za ohranjanje biotske raznovrstnosti, ki niso zajeta v členu 17(3);
- (d) vpliv večjega povpraševanja po biomasi na sektorje, ki uporabljajo biomaso;
- (e) razpoložljivost biogoriv, proizvedenih iz odpadkov, ostankov, neživilske celuloze in lesne celuloze; in
- (f) posredne spremembe rabe tal v zvezi z vsemi postopki proizvodnje.
- Komisija po potrebi predlaga korekcijske ukrepe.

6. Komisija na podlagi poročil, ki jih države članice predložijo v skladu s členom 22(3), preuči učinkovitost ukrepov, ki so jih sprejele države članice, o ustanovitvi enotnega upravnega organa, pristojnega za izdajo dovoljenj, certificiranje in licenciranje ter zagotavljanje pomoči proslcem.

7. Da bi izboljšali financiranje in usklajevanje za doseganje ciljnega 20-odstotnega znižanja iz člena 3(1), Komisija do 31. decembra 2010 predstavi analizo in akcijski načrt za energijo iz obnovljivih virov, s katerima naj bi zagotovila zlasti:

- (a) boljšo uporabo strukturnih skladov in okvirnih programov;
- (b) boljšo in večjo uporabo sredstev Evropske investicijske banke in drugih javnih finančnih institucij;
- (c) boljši dostop do tveganega kapitala, predvsem z analizo možnosti uvedbe mehanizma za delitev tveganja za naložbe v energijo iz obnovljivih virov v Skupnosti, podobnega pobudi Globalni sklad EU za energetska učinkovitost in obnovljive vire energije, ki je namenjena tretjim državam;
- (d) večjo usklajenost financiranja na ravni Skupnosti in na nacionalni ravni ter drugih oblik podpore;
- (e) bolj usklajeno delovanje za podporo pobudam v zvezi z obnovljivo energijo, katerih uspeh je odvisen od delovanja akterjev v več državah članicah.

8. Komisija najkasneje do 31. decembra 2014 predstavi poročilo, v katerem obravnava predvsem naslednje dejavnike:

- (a) pregled najnižjih pragov za prihranek emisij toplogrednih plinov, ki bodo veljali od datumov iz drugega pododstavka člena 17(2), na podlagi presoje vpliva, ki upošteva predvsem

tehnološke novosti, razpoložljive tehnologije ter razpoložljivost biogoriv prve in druge generacije z visokim prihrankom emisij toplogrednih plinov;

- (b) v zvezi s ciljem iz člena 3(4) pregled:
- (i) stroškovne učinkovitosti ukrepov, ki se morajo izvajati za doseganje tega cilja;
- (ii) možnosti za izpolnitev tega cilja, ob hkratnem zagotavljanju trajnosti proizvodnje biogoriv v Skupnosti in tretjih državah ter upoštevanju gospodarskih, okoljskih in družbenih vplivov, vključno z neposrednimi učinki in vplivi na biotsko raznovrstnost, pa tudi razpoložljivosti biogoriv druge generacije na trgu;
- (iii) vpliva doseganja cilja na razpoložljivost živil po dostopnih cenah;
- (iv) razpoložljivosti vozil na električni, hibridni in vodikov pogon na trgu ter metodologij, izbranih za izračun deleža energije iz obnovljivih virov v prometu;
- (v) posebnih tržnih pogojev, ob upoštevanju posameznih trgov, kjer pogonska goriva predstavljajo več kot polovico končne porabe energije, in trgov, ki so v celoti odvisni od uvoženih biogoriv;
- (c) oceno izvajanja te direktive, zlasti kar zadeva mehanizme sodelovanja, za zagotovitev, da državam članicam omogočajo nadaljnjo uporabo nacionalnih mehanizmov podpore iz člena 3(3) ter doseganje nacionalnih ciljev iz Priloge I ob najboljšem razmerju stroškov in koristi, oceno tehnoloških novosti in sklepe, ki jih je mogoče povzeti za doseganje ciljne vrednosti 20 % energije iz obnovljivih virov na ravni Skupnosti.

Komisija na podlagi tega poročila po potrebi predloži predloge Evropskemu parlamentu in Svetu, v katerih so obravnavani zgornji dejavniki in zlasti:

- za dejavnik iz točke (a) sprememba najmanjšega prihranka emisij toplogrednih plinov iz navedene točke,
- za dejavnik iz točke (c) ustrezne prilagoditve ukrepov o sodelovanju iz te direktive, za izboljšanje učinkovitosti pri doseganju ciljne vrednosti 20 %. Takšni predlogi ne vplivajo niti na ciljno vrednost 20 % niti na nadzor držav članic nad programi nacionalne podpore in ukrepov sodelovanja.

9. Komisija leta 2018 predloži časovni načrt za obnovljivo energijo za obdobje po letu 2020.

Temu načrtu po potrebi priloži predloge Evropskemu parlamentu in Svetu za obdobje po letu 2020. Načrt upošteva izkušnje izvajanja te direktive in tehnološki razvoj na področju energije iz obnovljivih virov.

10. Komisija leta 2021 predloži poročilo o pregledu uporabe te direktive. V tem poročilu obravnava zlasti, kako naslednji dejavniki vplivajo na uspešnost držav članic pri doseganju nacionalnih ciljev iz Priloge I ob upoštevanju razmerja med stroški in koristmi:

- (a) postopek priprave napovedi in nacionalnih akcijskih načrtov za obnovljivo energijo;
- (b) učinkovitost mehanizmov sodelovanja;
- (c) tehnološki razvoj na področju energije iz obnovljivih virov, vključno z razvojem uporabe biogoriv v komercialnem letalstvu;
- (d) učinkovitost nacionalnih programov podpore in
- (e) sklepi poročil Komisije iz odstavkov 8 in 9.

Člen 24

Platforma za preglednost

1. Komisija na spletu vzpostavi javno platformo za preglednost. Namen te platforme je povečati preglednost ter omogočiti in spodbujati sodelovanje med državami članicami, zlasti glede statističnih prenosov iz člena 6 in skupnih projektov iz členov 7 in 9. Poleg tega se platforma lahko uporablja tudi za objavo ustreznih informacij, za katere Komisija ali država članica meni, da so ključnega pomena za to direktivo in za doseg njenih ciljev.

2. Komisija na platformi za preglednost objavi naslednje podatke, po potrebi v zbrani obliki, in pri tem varuje zaupnost poslovno občutljivih informacij:

- (a) nacionalne akcijske načrte za obnovljivo energijo držav članic;
- (b) napovedi držav članic iz člena 4(3), ki se čim prej dopolnijo s povzetkom Komisije o presežku v proizvodnji in pričakovanem uvoznem povpraševanju;
- (c) ponudbe držav članic za sodelovanje na področju statističnih prenosov ali skupnih projektov, na zahtevo zadevne države članice;

(d) podatke iz člena 6(2) o statističnih prenosih med državami članicami;

(e) podatke iz člena 7(2) in 7(3) ter člena 9(4) in 9(5) o skupnih projektih;

(f) nacionalna poročila držav članic iz člena 22;

(g) poročila Komisije iz člena 23(3).

Vendar pa Komisija na podlagi zahteve države članice, ki je predložila podatke, napovedi držav članic iz člena 4(3) in podatkov iz nacionalnega poročila držav članic iz člena 22(1)(l) in (m) ne objavi.

Člen 25

Odbori

1. Razen v primerih iz odstavka 2, Komisiji pomaga Odbor za vire obnovljive energije.

2. Za zadeve v zvezi s trajnostjo biogoriv in drugih tekočih biogoriv Komisiji pomaga Odbor za trajnost biogoriv in drugih tekočih biogoriv.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 3 in 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

4. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1) do (4) in člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

Člen 26

Spremembe in razveljavitev

1. V Direktivi 2001/77/ES se črtajo člen 2, člen 3(2) in členi 4 do 8 z začetkom veljavnosti od 1. aprila 2010.

2. V Direktivi 2003/30/ES se črtajo člen 2, člen 3(2), (3) in (5) ter člena 5 in 6 z začetkom veljavnosti od 1. aprila 2010.

3. Direktivi 2001/77/ES in 2003/30/ES se razveljavita z učinkom od 1. januarja 2012.

Člen 27

Prenos

1. Brez poseganja v člen 4(1), (2) in (3), države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za izpolnjevanje zahtev te direktive, do 5. december 2010.

Države članice se v sprejetih ukrepih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedilo glavnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 28

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 29

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu, 23. aprila 2009

Za Evropski parlament
Predsednik
H.-G. PÖTTERING

Za Svet
Predsednik
P. NEČAS

PRILOGA I

Nacionalni splošni cilji za delež energije iz obnovljivih virov v končni bruto porabi energije v letu 2020 ⁽¹⁾

A. Nacionalni splošni cilji

	Delež energije iz obnovljivih virov v končni bruto porabi energije za leto 2005 (S_{2005})	Cilj za delež energije iz obnovljivih virov v končni bruto porabi energije za leto 2020 (S_{2020})
Belgija	2,2 %	13 %
Bolgarija	9,4 %	16 %
Češka	6,1 %	13 %
Danska	17,0 %	30 %
Nemčija	5,8 %	18 %
Estonija	18,0 %	25 %
Irska	3,1 %	16 %
Grčija	6,9 %	18 %
Španija	8,7 %	20 %
Francija	10,3 %	23 %
Italija	5,2 %	17 %
Ciper	2,9 %	13 %
Latvija	32,6 %	40 %
Litva	15,0 %	23 %
Luksemburg	0,9 %	11 %
Madžarska	4,3 %	13 %
Malta	0,0 %	10 %
Nizozemska	2,4 %	14 %
Avstrija	23,3 %	34 %
Poljska	7,2 %	15 %
Portugalska	20,5 %	31 %
Romunija	17,8 %	24 %
Slovenija	16,0 %	25 %
Slovaška	6,7 %	14 %
Finska	28,5 %	38 %
Švedska	39,8 %	49 %
Združeno kraljestvo	1,3 %	15 %

B. Okvirna usmeritev

Okvirna usmeritev iz člena 3(2) vključuje naslednje deleže energije iz obnovljivih virov:

$S_{2005} + 0,20 (S_{2020} - S_{2005})$, kot povprečje za dvoletno obdobje 2011–2012;

$S_{2005} + 0,30 (S_{2020} - S_{2005})$, kot povprečje za dvoletno obdobje 2013–2014;

⁽¹⁾ Da bi se lahko izpolnili nacionalni cilji, določeni v prilogi, se poudarja, da mora biti v smernicah o državni pomoči za varovanje okolja opredeljena stalna potreba po nacionalnih mehanizmih pomoči za spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije.

$S_{2005} + 0,45 (S_{2020} - S_{2005})$, kot povprečje za dvoletno obdobje 2015–2016 in

$S_{2005} + 0,65 (S_{2020} - S_{2005})$, kot povprečje za dvoletno obdobje 2017–2018,

pri čemer je

S_{2005} = delež države članice v letu 2005, naveden v razpredelnici v delu A,

in

S_{2020} = delež države članice v letu 2020, naveden v razpredelnici v delu A.

—

PRILOGA II

Normalizacijsko pravilo za upoštevanje električne energije, pridobljene iz vodne energije in energije vetra

Pri upoštevanju električne energije, ki se v posamezni državi članici pridobi iz vodne energije, se uporabi naslednje pravilo:

$$Q_{N(norm)} = C_N \times \left[\sum_{i=N-14}^N \frac{Q_i}{C_i} \right] / 15$$

pri čemer je

- N = referenčno leto;
- $Q_{N(norm)}$ = normalizirana električna energija, pridobljena v vseh hidroelektrarnah države članice v letu N , za namene upoštevanja;
- Q_i = količina električne energije, dejansko pridobljena v letu i v vseh hidroelektrarnah države članice, merjena v GWh, pri čemer ni vključena proizvodnja električne energije z akumulacijskimi prečrpovalnimi napravami, ki uporabljajo vodo, ki je bila najprej prečrpana navzgor;
- C_i = inštalirana skupna zmogljivost, brez črpalnih hidroelektrarn, vseh elektrarn države članice na koncu leta i , merjena v MW.

Pri upoštevanju električne energije, ki se v posamezni državi članici pridobi iz energije vetra, se uporabi naslednje pravilo:

$$Q_{N(norm)} = \frac{C_N + C_{N-1}}{2} \times \frac{\sum_{i=N-n}^N Q_i}{\sum_{j=N-n}^N \left(\frac{C_j + C_{j-1}}{2} \right)}$$

pri čemer je

- N = referenčno leto;
- $Q_{N(norm)}$ = normalizirana električna energija, pridobljena v vseh elektrarnah na veter države članice v letu N , za namene upoštevanja;
- Q_i = količina električne energije, dejansko pridobljena v letu i v vseh elektrarnah države članice, merjena v GWh;
- C_j = inštalirana skupna zmogljivost vseh elektrarn na veter države članice na koncu leta j , merjena v MW;
- n = 4 ali število let pred letom N , za katera so na voljo podatki o zmogljivosti in proizvodnji za zadevno državo članico, glede na to, kar je nižje.

PRILOGA III

Energijska vsebnost goriv, namenjenih uporabi v prometu

Gorivo	Energijska vsebnost v utežnih odstotkih (spodnja kalorična vrednost, MJ/kg)	Energijska vsebnost v prostorninskih odstotkih (spodnja kalorična vrednost, MJ/l)
Bioetanol (etanol, pridobljen iz biomase)	27	21
Bio-ETBE (etil-terciarni-butileter, pridobljen na osnovi bioetanova)	36 (od tega 37 % iz obnovljivih virov)	27 (od tega 37 % iz obnovljivih virov)
Biometanol (metanol, pridobljen iz biomase, ki je namenjen uporabi kot biogorivo)	20	16
Bio-MTBE (metil-terciarni-butileter, pridobljen na osnovi biometanova)	35 (od tega 22 % iz obnovljivih virov)	26 (od tega 22 % iz obnovljivih virov)
Bio-DME (dimetileter, pridobljen iz biomase, ki je namenjen uporabi kot biogorivo)	28	19
Bio-TAEE (terciarni-amil-etileter, pridobljen na osnovi bioetanova)	38 (od tega 29 % iz obnovljivih virov)	29 (od tega 29 % iz obnovljivih virov)
Biobutanol (butanol, pridobljen iz biomase, ki je namenjen uporabi kot biogorivo)	33	27
Biodizel (metilni ester, pridobljen iz rastlinskega ali živalskega olja, ki ima lastnosti dizelskega goriva in je namenjen uporabi kot biogorivo)	37	33
Fischer-Tropschov dizel (sintetični ogljikovodik ali mešanica sintetičnih ogljikovodikov, pridobljenih iz biomase)	44	34
Rastlinsko olje, obdelano z vodikom (rastlinsko olje, termokemično obdelano z vodikom)	44	34
Čisto rastlinsko olje (olje, pridobljeno iz oljnic s stiskanjem, ekstrakcijo ali primerljivimi postopki, surovo ali prečiščeno, vendar kemično nespremenjeno, če je njegova uporaba združljiva z uporabljenim tipom motorja in ustreznimi zahtevami glede emisij)	37	34
Bioplín (kurilni plín, pridobljen iz biomase in/ali iz biološko razgradljivih delov odpadkov, ki ga je mogoče prečistiti do kakovosti naravnega plína, namenjen uporabi kot biogorivo, ali lesni plín)	50	—
Bencin	43	32
Dizelsko gorivo	43	36

PRILOGA IV

Certificiranje inštalaterjev

Sistemi certificiranja ali enakovredni sistemi kvalifikacij iz člena 14(3) temeljijo na naslednjih merilih:

1. Certifikacijski ali kvalifikacijski postopek je pregleden in ga je država članica ali upravni organ, ki ga je imenovala, jasno opredelil.
2. Certificiranje inštalaterjev naprav na biomaso, toplotnih črpalk, plitvih geotermalnih sistemov ter solarnih fotovoltaičnih in solarnih termalnih naprav poteka po akreditiranem programu usposabljanja ali ga izvaja akreditirani izvajalec usposabljanja.
3. Akreditiranje programa usposabljanja ali izvajalca usposabljanja izvajajo države članice ali upravni organi, ki jih te imenujejo. Akreditacijski organ zagotovi, da ima program usposabljanja, ki ga nudi izvajalec usposabljanja, kontinuiteto in da velja na regionalni ali nacionalni ravni. Izvajalec usposabljanja mora imeti ustrezne tehnične zmogljivosti za izvajanje praktičnega usposabljanja, vključno z nekatero laboratorijsko opremo ali ustreznimi zmogljivostmi za izvajanje praktičnega usposabljanja. Izvajalec usposabljanja poleg osnovnega usposabljanja nudi tudi krajše obnovitvene tematske tečaje, vključno o novih tehnologijah, da je omogočeno vseživljenjsko učenje v obratih. Izvajalci usposabljanja so lahko proizvajalci naprav ali sistemov, inštituti ali združenja.
4. Usposabljanje, na podlagi katerega je inštalaterju podeljen certifikat ali kvalifikacija, vključuje teoretični in praktični del. Po končanem usposabljanju mora imeti inštalater spretnosti in znanja, ki so potrebna za vgradnjo ustreznih naprav in sistemov, da se izpolnijo potrebe naročnika glede zmogljivosti in zanesljivosti ter kakovosti izvedbe in se upoštevajo vsi veljavni predpisi in standardi, vključno z energetskeimi znaki in znaki za okolje.
5. Tečaj usposabljanja se konča z izpitom, ki je podlaga za izdajo certifikata ali kvalifikacije. Izpit vključuje praktično oceno uspešnosti pri vgradnji kotlov in peči na biomaso, toplotnih črpalk, plitvih geotermalnih sistemov, solarnih fotovoltaičnih ali solarnih termalnih naprav.
6. Sistemi certificiranja ali enakovredni sistemi kvalifikacij iz člena 14(3) ustrezno upoštevajo naslednje smernice:
  - (a) Akreditirani programi usposabljanja bi morali biti na voljo inštalaterjem z delovnimi izkušnjami, ki so opravili ali opravljajo naslednje vrste usposabljanja:
    - (i) za inštalaterja kotlov in peči na biomaso: usposabljanje kot vodoinštalater, inštalater cevnih instalacij, inženir za ogrevanje ali tehnik za sanitarno in ogrevalno ali hladilno opremo kot predpogoj;
    - (ii) za inštalaterja toplotnih črpalk: usposabljanje kot vodoinštalater ali inženir za hlajenje, poleg tega mora imeti osnovno znanje o električnih in vodovodnih instalacijah (rezanje cevi, varjenje cevnih stikov, lepljenje cevnih stikov, cevne izolacije, tesnjenje fazonskih kosov, preskusi puščanja in vgradnja ogrevalnih ali hladilnih sistemov) kot predpogoj;
    - (iii) za inštalaterja solarnih fotovoltaičnih ali solarnih termalnih naprav: usposabljanje kot vodoinštalater ali električar, poleg tega mora imeti znanje o vodovodnih in električnih instalacijah ter izvajanju kritin, vključno s poznavanjem varjenja cevnih stikov, lepljenja cevnih stikov, tesnjenja fazonskih kosov in preizkusov puščanja vodovodnih instalacij, znati mora povezovati električne vode ter poznati osnovne materiale kritin, metode izdelave strešnih obrob in zatesnitev kot predpogoj;
    - (iv) program poklicnega usposabljanja, na podlagi katerega inštalater pridobi ustrezno znanje, ki ustreza trem letom šolanja v spretnostih in znanjih iz točk (a), (b) ali (c) ter vključuje učenje v razredu in na delovnem mestu.
  - (b) Teoretični del usposabljanja inštalaterjev peči in kotlov na biomaso bi moral vključevati pregled tržnega položaja biomase in zajemati ekološke vidike, biomasna goriva, logistiko, požarno varnost, ustrezne subvencije, tehnologijo zgorevanja, sisteme vžiga, optimalne hidravlične rešitve, primerjavo stroškov in rentabilnosti ter projektiranje, postavitev in vzdrževanje kotlov in peči na biomaso. Usposabljanje bi moralo prav tako zagotoviti dobro poznavanje vseh evropskih standardov za tehnologijo biomase in goriva iz biomase (kot so peleti) ter z biomaso povezane nacionalne zakonodaje in zakonodaje Skupnosti.

- (c) Teoretični del usposabljanja inštalaterjev toplotnih črpalk bi moral vključevati pregled tržnega položaja toplotnih črpalk ter zajemati geotermalne vire in temperature talnega vira v različnih regijah, prepoznavanje zemljin in kamnin glede toplotne prevodnosti, predpise o uporabi geotermalnih virov, izvedljivost uporabe toplotnih črpalk v zgradbah in določanje najprimernejšega sistema toplotnih črpalk, poznavanje tehničnih zahtev, varnost, filtriranje zraka, priključevanje na vir energije in zasnovo sistema. Usposabljanje bi moralo prav tako zagotoviti dobro poznavanje vseh evropskih standardov za toplotne črpalke ter ustrezne nacionalne zakonodaje in zakonodaje Skupnosti. Inštalater mora dokazati naslednje ključne usposobljenosti:
- (i) osnovno razumevanje fizikalnih načel in načel delovanja toplotne črpalke, vključno z značilnostmi tokokroga toplotne črpalke: povezavo med nizkimi temperaturami ponora toplote, visokimi temperaturami toplotnega vira in učinkovitostjo (izkoristkom) sistema, določanjem koeficienta učinkovitosti (KU) in sezonskega faktorja učinkovitosti (SFU);
  - (ii) razumevanje komponent in njihovega delovanja v tokokrogu toplotne črpalke, vključno s kompresorjem, ekspanzijskim ventilom, uparjalnikom, kondenzatorjem, pritrdili in pomožnimi elementi, mazalnim oljem, hladilom, možnostmi pregrevanja, podhlajenja in hlajenja s toplotnimi črpalkami; in
  - (iii) sposobnost izbrati in določiti velikost komponent v tipičnih situacijah postavitve, vključno z določitvijo tipičnih vrednosti toplotne obremenitve različnih zgradb in za pripravo vroče vode na podlagi porabe energije, določitvijo zmogljivosti toplotne črpalke pri toplotni obremenitvi za pripravo vroče vode, shranjevalni masi zgradbe in neprekinjenem napajanju z električno energijo; določiti komponento hranilnika toplote in njegovo prostornino ter povezavo z drugimi sistemi ogrevanja.
- (d) Teoretični del usposabljanja inštalaterja solarnih fotovoltaičnih in solarnih termalnih naprav bi moral vključevati pregled tržnega položaja solarnih proizvodov ter primerjavo stroškov in rentabilnosti ter zajemati ekološke vidike, komponente, značilnosti in dimenzioniranje solarnih sistemov, izbiro natančnih sistemov in dimenzioniranje komponent, določitev toplotnih potreb, požarno varnost, ustrezne subvencije in projektiranje, postavitve in vzdrževanje solarnih fotovoltaičnih in solarnih termalnih naprav. Usposabljanje bi moralo prav tako zagotoviti dobro poznavanje vseh evropskih standardov za tehnologijo in certificiranje (kot je Solar Keymark) ter s tem povezane nacionalne zakonodaje in zakonodaje Skupnosti. Inštalater mora dokazati naslednje ključne usposobljenosti:
- (i) sposobnost za varno delo s potrebnimi orodji in opremo ob upoštevanju varnostnih predpisov in standardov ter prepoznavanje vodovodnih, električnih in drugih nevarnosti, povezanih s solarnimi napravami;
  - (ii) sposobnost prepoznati sisteme in njihove komponente, značilne za aktivne in pasivne sisteme, vključno s strojnimi projektiranjem, in določiti lokacije komponent ter usposobljenost za zasnovo in konfiguracije sistema;
  - (iii) sposobnost določiti potrebno površino za vgradnjo, usmeritev in naklon za solarne fotovoltaične in solarne vodne grelnike ob upoštevanju osenčenja, dostopa sonca, konstrukcijske celovitosti, ustreznosti naprave za zadevno stavbo ali klimatske pogoje ter prepoznati različne metode vgradnje, primerne za različne vrste streh, in ravnotežje sistemske opreme, potrebne za vgradnjo naprave; in
  - (iv) zlasti za fotovoltaične sisteme, sposobnost za prilagoditev projekta električnih instalacij, vključno z določitvijo računskih tokov, izborom ustreznih vrst in nazivnih vrednosti električnih vodnikov za vsak električni tokokrog, določitev ustrezne velikosti, nazivnih vrednosti in lokacij za vso pripadajočo opremo in podsisteme ter izbira primerne mesta za priključevanje.
- (e) Certificiranje inštalaterjev mora biti časovno omejeno, tako da je za podaljševanje veljavnosti certifikata potreben obnovitveni seminar ali tečaj.

PRILOGA V

Pravila za izračun vpliva pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in njihovih primerjalnih fosilnih goriv na toplogredne pline

A. Tipične in privzete vrednosti za biogoriva, če so proizvedena brez neto emisij ogljika zaradi spremenjene rabe zemljišč

Proizvodni procesi pridobivanja biogoriv	Tipični prihranek emisij toplogrednih plinov	Privzeti prihranek toplogrednih plinov
Etanol iz sladkorne pese	61 %	52 %
Etanol iz pšenice (procesno gorivo ni določeno)	32 %	16 %
Etanol iz pšenice (lignit kot procesno gorivo v obratu CHP)	32 %	16 %
Etanol iz pšenice (naravni plin kot procesno gorivo v konvencionalnem kotlu)	45 %	34 %
Etanol iz pšenice (naravni plin kot procesno gorivo v obratu CHP)	53 %	47 %
Etanol iz pšenice (slama kot procesno gorivo v obratu CHP)	69 %	69 %
Etanol iz koruze, proizveden v Skupnosti (naravni plin kot procesno gorivo v obratu CHP)	56 %	49 %
Etanol iz sladkornega trsa	71 %	71 %
Del iz obnovljivih virov etil-terciarni-butiletra (ETBE)	enak kot pri pridobivanju etanola	
Del iz obnovljivih virov terciarni-amil-eteletra (TAEE)	enak kot pri pridobivanju etanola	
Biodizel iz oljne ogrščice	45 %	38 %
Biodizel iz sončnic	58 %	51 %
Biodizel iz soje	40 %	31 %
Biodizel iz palmovega olja (proces ni določen)	36 %	19 %
Biodizel iz palmovega olja (proces z zajemanjem metana v oljarni)	62 %	56 %
Biodizel iz odpadnega rastlinskega olja ali živalskega olja (*)	88 %	83 %
Rastlinsko olje iz oljne ogrščice, obdelano z vodikom	51 %	47 %
Rastlinsko olje iz sončnic, obdelano z vodikom	65 %	62 %
Rastlinsko olje iz palmovega olja, obdelano z vodikom (proces ni določen)	40 %	26 %
Rastlinsko olje iz palmovega olja, obdelano z vodikom (proces z zajemanjem metana v oljarni)	68 %	65 %
Čisto rastlinsko olje iz oljne ogrščice	58 %	57 %
Bioplín iz komunalnih organskih odpadkov kot komprimirani naravni plín	80 %	73 %
Bioplín iz mokrega gnoja kot komprimirani naravni plín	84 %	81 %
Bioplín is suhega gnoja kot komprimirani naravni plín	86 %	82 %

(*) Živalsko olje, pridobljeno iz živalskih stranskih proizvodov, ki spadajo med snovi kategorije 3 iz Uredbe (ES) št. 1774/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. oktobra 2002 o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ni vključeno (*).

(1) UL L 273, 10.10.2002, str. 1.

- B. Ocenjene tipične in privzete vrednosti za prihodnja biogoriva, ki januarja 2008 niso na voljo na trgu ali so na voljo le v zanemarljivih količinah, če so proizvedena brez neto emisij ogljika zaradi spremenjene rabe zemljišč

Proizvodni procesi pridobivanja biogoriv	Tipični prihranek emisij toplogrednih plinov	Privzeti prihranek toplogrednih plinov
Etanol iz slame pšenice	87 %	85 %
Etanol iz odpadnega lesa	80 %	74 %
Etanol iz gojenega lesa	76 %	70 %
Fischer-Tropschov dizel iz odpadnega lesa	95 %	95 %
Fischer-Tropschov dizel iz gojenega lesa	93 %	93 %
Dimetileter (DME) iz odpadnega lesa	95 %	95 %
Dimetileter (DME) iz gojenega lesa	92 %	92 %
Metanol iz odpadnega lesa	94 %	94 %
Metanol iz gojenega lesa	91 %	91 %
Del iz obnovljivih virov metil-terciarni-butiletra (MTBE)	enak kot pri pridobivanju metanola	

C. Metodologija

1. Emisije toplogrednih plinov, ki nastanejo pri proizvodnji in uporabi goriv v prometu, pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv, se izračuna kot:

$$E = e_{ec} + e_l + e_p + e_{td} + e_u - e_{sca} - e_{ccs} - e_{ccr} - e_{ee},$$

pri čemer je

- E = skupne emisije zaradi uporabe goriva;
 e_{ec} = emisije zaradi ekstrakcije ali pridelave surovin;
 e_l = letne emisije zaradi sprememb zalog ogljika, ki nastanejo zaradi spremembe rabe zemljišča;
 e_p = emisije iz predelave;
 e_{td} = emisije zaradi prevoza in distribucije;
 e_u = emisije, ki nastanejo pri uporabi goriva;
 e_{sca} = prihranki emisij iz akumulacije ogljika v tleh zaradi izboljšane kmetijstva;
 e_{ccs} = prihranki emisij, ki nastanejo zaradi zajema in geološkega shranjevanja ogljika;
 e_{ccr} = prihranki emisij, ki nastanejo zaradi zajema in nadomestitve ogljika in
 e_{ee} = prihranki emisij, ki nastanejo zaradi presežne električne energije pri soproizvodnji.

Emisije, ki nastanejo pri proizvodnji strojev in opreme, se ne upoštevajo.

2. Emisije toplogrednih plinov iz goriv (E) se izrazijo v gramih ekvivalenta CO_2 na MJ goriva, $\text{gCO}_{2\text{eq}}/\text{MJ}$.
3. Z odstopanjem od točke 2 se lahko za goriva, uporabljena v prometu, vrednosti, izračunane kot $\text{gCO}_{2\text{eq}}/\text{MJ}$, prilagodijo tako, da se upoštevajo razlike med gorivi pri opravljenem koristnem delu, izražene kot km/MJ . Takšne prilagoditve so možne le, kadar obstajajo dokazi o razlikah pri opravljenem koristnem delu.
4. Prihranki emisij toplogrednih plinov zaradi uporabe pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv se izračunajo kot:

$$\text{PRIHRANEK} = (E_F - E_B)/E_F,$$

pri čemer je

- E_B = skupne emisije iz pogonskega biogoriva ali drugega tekočega biogoriva in
 E_F = skupne emisije iz primerjalnega fosilnega goriva.

5. Toplogredni plini, upoštevani za namene točke 1, so CO₂, N₂O in CH₄. Pri izračunu ekvivalence CO₂ se ti plini vrednotijo, kot sledi:

CO₂: 1

N₂O: 296

CH₄: 23

6. Emisije, ki nastanejo pri ekstrakciji ali pridelavi surovin (e_{ec}), vključujejo emisije pri samem procesu ekstrakcije ali pridelave; pri zbiranju surovin; iz odpadkov in iztekanj (uhajanj) ter proizvodnje kemikalij ali proizvodov, ki se uporabljajo pri ekstrakciji ali pridelavi. Zajem CO₂ pri pridelavi surovin se ne upošteva. Potrjena zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, ki nastanejo pri sežiganju na lokacijah za proizvodnjo olja kjer koli po svetu, se odštejejo. Namesto uporabe dejanskih vrednosti se lahko za emisije iz pridelave uporabijo ocene na podlagi povprečnih vrednosti, izračunanih za manjša geografska območja od tistih, uporabljenih v izračunu privzetih vrednosti.

7. Letne emisije, ki nastanejo zaradi sprememb zalog ogljika na podlagi spremenjene rabe zemljišča (e_l), se izračunajo z enakomerno porazdelitvijo skupnih emisij na dobo 20 let. Za izračun teh emisij se uporabi naslednje pravilo:

$$e_l = (CS_R - CS_A) \times 3,664 \times 1/20 \times 1/P - e_B \text{ } ^{(1)},$$

pri čemer je

e_l = letne emisije toplogrednih plinov, ki nastanejo zaradi sprememb zalog ogljika na podlagi spremenjene rabe zemljišča (merjene kot masa ekvivalenta CO₂ na enoto energije biogoriva);

CS_R = zaloga ogljika na enoto površine, povezana z referenčno rabo zemljišča (merjena kot masa ogljika na enoto površine, vključno z zemljo in vegetacijo). Referenčna raba zemljišča je raba zemljišča januarja 2008 ali 20 let pred pridobitvijo surovine, kar koli je prej;

CS_A = zaloga ogljika na enoto površine, povezana z dejansko rabo zemljišča (merjena kot masa ogljika na enoto površine, vključno z zemljo in vegetacijo). Če se zaloga ogljika nabira več kot eno leto, vrednost CS_A znaša toliko, kot je ocenjena zaloga ogljika na enoto površine po dvajsetih letih ali ko pridelek dozori – odvisno od tega, kaj je prej;

P = produktivnost pridelka (merjena kot energija iz pogonskega biogoriva ali drugega tekočega biogoriva na enoto površine na leto) in

e_B = dodatna vrednost 29 gCO₂eq/MJ pogonskega biogoriva ali drugega tekočega biogoriva, če je biomasa pridobljena na saniranem degradiranem zemljišču pod pogoji iz točke 8.

8. Dodatna vrednost 29 gCO₂eq/MJ se pripiše, če obstajajo dokazi, da zadevno zemljišče:

(a) januarja 2008 ni bilo rabljeno v kmetijske ali druge namene in

(b) spada v eno izmed naslednjih kategorij:

(i) močno degradirano zemljišče, vključno z zemljišči, ki so bila prej rabljena v kmetijske namene;

(ii) močno onesnaženo zemljišče.

Dodatna vrednost 29 gCO₂eq/MJ se uporablja za obdobje največ 10 let po datumu spremembe namembnosti zemljišča za kmetijsko rabo, pod pogojem, da se za zemljišča, ki spadajo pod točko (i), zagotovi stalna rast zalog ogljika in znatno zmanjšanje erozije, za zemljišča, ki spadajo pod točko (ii), pa zmanjšanje onesnaženosti tal.

9. Kategoriji iz točke 8(b) sta opredeljeni, kot sledi:

(a) „močno degradirano zemljišče“ pomeni zemljišče, ki je bilo v daljšem razdobju bodisi v večji meri podvrženo zasoljevanju bodisi ima še posebej nizko vsebnost organskih snovi in je močno erodirano;

(b) „močno onesnaženo zemljišče“ pomeni zemljišče, ki zaradi onesnaženosti tal ni primerno za pridelavo hrane ali krme.

Sem sodijo tudi zemljišča, ki so bila predmet sklepa Komisije v skladu s četrtem pododstavkom člena 18(4).

⁽¹⁾ Količnik, pridobljen z deljenjem molekularne teže CO₂ (44,010 g/mol) z molekularno težo ogljika (12,011 g/mol), je enak 3,664.

10. Komisija do 31. decembra 2009 sprejme smernice za izračun zaloga ogljika v zemljišču na podlagi smernic IPCC iz leta 2006 za nacionalne evidence toplogrednih plinov – zvezek 4. Zaloge ogljika v zemljišču za namene te direktive izračunajo na podlagi teh smernic.

11. Emisije, ki nastajajo pri predelavi (e_p), vključujejo emisije iz same predelave; odpadkov in iztekanj (uhajani) ter proizvodnje kemikalij ali proizvodov, ki se uporabljajo pri predelavi.

Pri upoštevanju porabe električne energije, ki se ne proizvede v okviru obrata za proizvodnjo goriva, se predpostavi, da je intenzivnost emisij toplogrednih plinov pri proizvodnji in distribuciji te električne energije enaka povprečni intenzivnosti emisij proizvodnje in distribucije električne energije v opredeljeni regiji. Kot odstopanje od tega pravila lahko proizvajalci uporabijo povprečno vrednost za posamezni obrat za proizvodnjo električne energije za električno energijo, ki jo je ta obrat proizvedel, če ni priključen na elektroenergetsko omrežje.

12. Emisije zaradi prevoza in distribucije (e_{td}) vključujejo emisije, ki nastanejo pri prevozu in shranjevanju surovin in polizdelkov ter zaradi skladiščenja in distribucije končnih izdelkov. Emisije zaradi prevoza in distribucije, ki se upoštevajo pod točko 6, se ne upoštevajo pod točko.

13. Emisije, ki nastajajo pri uporabi goriv (e_u), so nič za pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva.

14. Prihranki emisij iz zajema in geološkega shranjevanja ogljika (e_{ccs}), ki niso bili upoštevani že v e_p , se omejujejo na emisije, ki se preprečijo z zajemom in sekvestracijo oddanega CO₂, neposredno povezanega z ekstrakcijo, prevozom, predelavo in distribucijo goriva.

15. Prihranki emisij iz zajema in nadomestitve ogljika (e_{cd}) se omejujejo na emisije, ki se preprečijo z zajemom CO₂, katerega ogljik izvira iz biomase in ki se uporabi za nadomestitev CO₂, pridobljenega iz fosilnih goriv, uporabljene pri komercialnih proizvodih in storitvah.

16. Prihranki emisij zaradi presežne električne energije iz soproizvodnje (e_{ee}) se upoštevajo v zvezi s presežno električno energijo, ki jo proizvedejo sistemi za proizvodnjo goriv, ki uporabljajo soproizvodnjo, razen če je gorivo, uporabljeno za soproizvodnjo, soproizvod, ki ni ostanek kmetijskih pridelkov. Pri upoštevanju te presežne električne energije se predpostavi velikost naprave za soproizvodnjo kot najmanjša, potrebna za to, da naprava za soproizvodnjo dovaja toploto, ki je potrebna za proizvodnjo goriva. Prihranki emisij toplogrednih plinov, povezani s presežno električno energijo, se upoštevajo, kot da so enaki količini toplogrednega plina, ki bi bil oddan, če bi bila proizvedena enaka količina električne energije v elektrarni, ki uporablja enako gorivo kot naprava za soproizvodnjo.

17. Če se v procesu proizvodnje goriva obenem proizvede gorivo, za katerega se izračunavajo emisije, in en ali več drugih proizvodov („soproizvodov“), se emisije toplogrednih plinov razdelijo med gorivo ali njegov vmesni proizvod in soproizvode sorazmerno z njihovo energijsko vsebnostjo (določeno kot spodnja kurilno vrednostjo v primeru soproizvodov, ki niso električna energija).

18. Za namene izračuna iz točke 17 so emisije, ki se razdelijo, $e_{ec} + e_t +$ tisti deli e_p , e_{td} in e_{ee} , ki potekajo do in vključno s procesno stopnjo, na kateri se proizvede soproizvod. Če je potekala kakršna koli razdelitev na soproizvode na prejšnji procesni stopnji v življenjskem ciklusu, se za ta namen namesto skupne količine teh emisij uporabi del emisij, dodeljenih na zadnji taki procesni stopnji vmesnemu proizvodu goriva.

V primeru pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv se za namen tega izračuna upoštevajo vsi soproizvodi, vključno z električno energijo, ki ne spada na področje uporabe točke 16, razen ostankov kmetijskih pridelkov, vključno s slamo, odpadki sladkornega trsa, lupinami, storži in luščinami oreščkov. Soproizvodi, ki imajo negativno energijsko vsebnost, se za namene izračuna upoštevajo, kot da imajo energijsko vsebnost nič.

Odpadki in ostanki kmetijskih pridelkov, vključno s slamo, odpadki sladkornega trsa, lupinami, storži in luščinami oreščkov, ter ostanki predelave, vključno s surovim glicerinom (glicerin, ki ni rafiniran), se upoštevajo, kot da imajo v življenjskem ciklu emisije toplogrednih plinov enake nič do procesa zbiranja teh materialov.

V primeru goriv, proizvedenih v rafinerijah, je enota analize za namene izračuna iz točke 17 rafinerija.

19. Za pogonska biogoriva se za namene izračuna iz točke 4 kot primerjalno fosilno gorivo E_f štejejo zadnje razpoložljive dejanske povprečne emisije iz fosilnega dela bencina in dizelskega goriva, ki sta bila porabljena v Skupnosti, sporočene v okviru Direktive 98/70/ES. Če ti podatki niso na voljo, znaša ta vrednost 83,8 gCO_{2eq}/MJ.

Za tekoča biogoriva, ki se uporabljajo v proizvodnji električne energije, je za namene izračuna iz točke 4 primerjalno fosilno gorivo E_F 91 gCO_{2eq}/MJ.

Za tekoča biogoriva, ki se uporabljajo v proizvodnji toplote, je za namene izračuna iz točke 4 primerjalno fosilno gorivo E_F 77 gCO_{2eq}/MJ.

Za tekoča biogoriva, ki se uporabljajo v sproizvodnji, je za namene izračuna iz točke 4 primerjalno fosilno gorivo E_F 85 gCO_{2eq}/MJ.

D. Razčlenjene privzete vrednosti za pogonska biogoriva in tekoča biogoriva

Razčlenjene privzete vrednosti za pridelavo: „ e_{ec} “, kot je opredeljeno v delu C te priloge

Proizvodni procesi pridobivanja pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv	Tipične emisije toplogrednih plinov (gCO _{2eq} /MJ)	Privzete emisije toplogrednih plinov (gCO _{2eq} /MJ)
Etanol iz sladkorne pese	12	12
Etanol iz pšenice	23	23
Etanol iz koruze, proizveden v Skupnosti	20	20
Etanol iz sladkornega trsa	14	14
Del iz obnovljivih virov ETBE	enak kot pri pridobivanju etanola	
Del iz obnovljivih virov TAEE	enak kot pri pridobivanju etanola	
Biodizel iz oljne ogrščice	29	29
Biodizel iz sončnic	18	18
Biodizel iz soje	19	19
Biodizel iz palmovega olja	14	14
Biodizel iz odpadnega rastlinskega ali živalskega (*)olja	0	0
Rastlinsko olje iz oljne ogrščice, obdelano z vodikom	30	30
Rastlinsko olje iz sončnic, obdelano z vodikom	18	18
Rastlinsko olje iz palmovega olja, obdelano z vodikom	15	15
Čisto rastlinsko olje iz oljne ogrščice	30	30
Bioplín iz komunalnih organskih odpadkov kot komprimirani naravni plín	0	0
Bioplín iz mokrega gnoja kot komprimirani naravni plín	0	0
Bioplín iz suhega gnoja kot komprimirani naravni plín	0	0

(*) Z izvzetjem živalskega olja, pridobljenega iz živalskih stranskih proizvodov, ki v skladu z Uredbo (ES) št. 1774/2002 spadajo med snovi kategorije 3.

Razčlenjene privzete vrednosti za predelavo (vključno s presežno elektriko): „ $e_p - e_{ec}$ “, kot je opredeljeno v delu C te priloge

Proizvodni procesi pridobivanja pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv	Tipične emisije toplogrednih plinov (gCO _{2eq} /MJ)	Privzete emisije toplogrednih plinov (gCO _{2eq} /MJ)
Etanol iz sladkorne pese	19	26
Etanol iz pšenice (procesno gorivo ni določeno)	32	45
Etanol iz pšenice (lignit kot procesno gorivo v obratu CHP)	32	45
Etanol iz pšenice (naravni plín kot procesno gorivo v konvencionalnem kotlu)	21	30
Etanol iz pšenice (naravni plín kot procesno gorivo v obratu CHP)	14	19

Proizvodni procesi pridobivanja pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv	Tipične emisije toplogrednih plinov (gCO _{2eq} /Mj)	Privzete emisije toplogrednih plinov (gCO _{2eq} /Mj)
Etanol iz pšenice (slama kot procesno gorivo v obratu CHP)	1	1
Etanol iz koruze, proizveden v Skupnosti (naravni plin kot procesno gorivo v obratu CHP)	15	21
Etanol iz sladkornega trsa	1	1
Del iz obnovljivih virov ETBE	enak kot pri pridobivanju etanola	
Del iz obnovljivih virov TAEE	enak kot pri pridobivanju etanola	
Biodizel iz oljne ogrščice	16	22
Biodizel iz sončnic	16	22
Biodizel iz soje	18	26
Biodizel iz palmovega olja (proces ni določen)	35	49
Biodizel iz palmovega olja (postopek z zajemanjem metana v oljarni)	13	18
Biodizel iz odpadnega rastlinskega ali živalskega olja	9	13
Rastlinsko olje iz oljne ogrščice, obdelano z vodikom	10	13
Rastlinsko olje iz sončnic, obdelano z vodikom	10	13
Rastlinsko olje iz palmovega olja, obdelano z vodikom (proces ni določen)	30	42
Rastlinsko olje iz palmovega olja, obdelano z vodikom (postopek z zajemanjem metana v oljarni)	7	9
Čisto rastlinsko olje iz oljne ogrščice	4	5
Bioplín iz komunalnih organskih odpadkov kot komprimirani naravni plín	14	20
Bioplín iz mokrega gnoja kot komprimirani naravni plín	8	11
Bioplín iz suhega gnoja kot komprimirani naravni plín	8	11

Razčlenjene privzete vrednosti za transport in distribucijo: „e_{td}“, kot je opredeljeno v delu C te priloge

Proizvodni procesi pridobivanja pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv	Tipične emisije toplogrednih plinov (gCO _{2eq} /Mj)	Privzete emisije toplogrednih plinov (gCO _{2eq} /Mj)
Etanol iz sladkorne pese	2	2
Etanol iz pšenice	2	2
Etanol iz koruze, proizveden v Skupnosti	2	2
Etanol iz sladkornega trsa	9	9
Del iz obnovljivih virov ETBE	enak kot pri pridobivanju etanola	
Del iz obnovljivih virov TAEE	enak kot pri pridobivanju etanola	
Biodizel iz oljne ogrščice	1	1
Biodizel iz sončnic	1	1
Biodizel iz soje	13	13
Biodizel iz palmovega olja	5	5
Biodizel iz odpadnega živalskega ali rastlinskega olja	1	1
Rastlinsko olje iz oljne ogrščice, obdelano z vodikom	1	1
Rastlinsko olje iz sončnic, obdelano z vodikom	1	1
Rastlinsko olje iz palmovega olja, obdelano z vodikom	5	5
Čisto rastlinsko olje iz oljne ogrščice	1	1
Bioplín iz komunalnih organskih odpadkov kot komprimirani naravni plín	3	3
Bioplín iz mokrega gnoja kot komprimirani naravni plín	5	5
Bioplín iz suhega gnoja kot komprimirani naravni plín	4	4

Skupaj za pridelavo, predelavo, transport in distribucijo

Proizvodni procesi pridobivanja pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv	Tipične emisije toplogrednih plinov (gCO _{2eq} /MJ)	Privzete emisije toplogrednih plinov (gCO _{2eq} /MJ)
Etanol iz sladkorne pese	33	40
Etanol iz pšenice (procesno gorivo ni določeno)	57	70
Etanol iz pšenice (lignit kot procesno gorivo v obratu CHP)	57	70
Etanol iz pšenice (naravni plin kot procesno gorivo v konvencionalnem kotlu)	46	55
Etanol iz pšenice (naravni plin kot procesno gorivo v obratu CHP)	39	44
Etanol iz pšenice (slama kot procesno gorivo v obratu CHP)	26	26
Etanol iz koruze, proizveden v Skupnosti (naravni plin kot procesno gorivo v obratu CHP)	37	43
Etanol iz sladkornega trsa	24	24
Del iz obnovljivih virov ETBE	enak kot pri pridobivanju etanola	
Del iz obnovljivih virov TAEE	enak kot pri pridobivanju etanola	
Biodizel iz oljne ogrščice	46	52
Biodizel iz sončnic	35	41
Biodizel iz soje	50	58
Biodizel iz palmovega olja (proces ni določen)	54	68
Biodizel iz palmovega olja (postopek z zajemanjem metana v oljarni)	32	37
Biodizel iz odpadnega rastlinskega ali živalskega olja	10	14
Rastlinsko olje iz oljne ogrščice, obdelano z vodikom	41	44
Rastlinsko olje iz sončnic, obdelano z vodikom	29	32
Rastlinsko olje iz palmovega olja, obdelano z vodikom (proces ni določen)	50	62
Rastlinsko olje iz palmovega olja, obdelano z vodikom (postopek z zajemanjem metana v oljarni)	27	29
Čisto rastlinsko olje iz oljne ogrščice	35	36
Bioplín iz komunalnih organskih odpadkov kot komprimirani naravni plín	17	23
Bioplín iz mokrega gnoja kot komprimirani naravni plín	13	16
Bioplín iz suhega gnoja kot komprimirani naravni plín	12	15

- E. Ocenjene razčlenitve privzetih vrednosti za prihodnja pogonska biogoriva in tekoča biogoriva, ki januarja 2008 niso na voljo na trgu ali so na voljo v zanemarljivih količinah

Razčlenjene privzete vrednosti za pridelavo: „e_{ec}“, kot je opredeljeno v delu C te priloge

Proizvodni procesi pridobivanja pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv	Tipične emisije toplogrednih plinov (gCO _{2eq} /MJ)	Privzete emisije toplogrednih plinov (gCO _{2eq} /MJ)
Etanol iz slame pšenice	3	3
Etanol iz odpadnega lesa	1	1
Etanol iz gojenega lesa	6	6
Fischer-Tropschov dizel iz odpadnega lesa	1	1
Fischer-Tropschov dizel iz gojenega lesa	4	4
DME iz odpadnega lesa	1	1
DME iz gojenega lesa	5	5
Metanol iz odpadnega lesa	1	1
Metanol iz gojenega lesa	5	5
Del iz obnovljivih virov MTBE	enak kot pri pridobivanju metanola	

Razčlenjene privzete vrednosti za predelavo (vključno s presežno električno energijo): „ $e_p - e_{ee}$ “, kot je opredeljeno v delu C te priloge

Proizvodni procesi pridobivanja pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv	Tipične emisije toplogrednih plinov (gCO _{2eq} /MJ)	Privzete emisije toplogrednih plinov (gCO _{2eq} /MJ)
Etanol iz slame pšenice	5	7
Etanol iz lesa	12	17
Fischer-Tropschov dizel iz lesa	0	0
DME iz lesa	0	0
Metanol iz lesa	0	0
Del iz obnovljivih virov MTBE	enak kot pri pridobivanju metanola	

Razčlenjene privzete vrednosti za transport in distribucijo: „ e_{td} “, kot je opredeljeno v delu C te priloge

Proizvodni procesi pridobivanja pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv	Tipične emisije toplogrednih plinov (gCO _{2eq} /MJ)	Privzete emisije toplogrednih plinov (gCO _{2eq} /MJ)
Etanol iz slame pšenice	2	2
Etanol iz odpadnega lesa	4	4
Etanol iz gojenega lesa	2	2
Fischer-Tropschov dizel iz odpadnega lesa	3	3
Fischer-Tropschov dizel iz gojenega lesa	2	2
DME iz odpadnega lesa	4	4
DME iz gojenega lesa	2	2
Metanol iz odpadnega lesa	4	4
Metanol iz gojenega lesa	2	2
Del iz obnovljivih virov MTBE	enak kot pri pridobivanju metanola	

Skupne vrednosti za pridelavo, predelavo, prevoz in distribucijo

Proizvodni procesi pridobivanja pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv	Tipične emisije toplogrednih plinov (gCO _{2eq} /MJ)	Privzete emisije toplogrednih plinov (gCO _{2eq} /MJ)
Etanol iz slame pšenice	11	13
Etanol iz odpadnega lesa	17	22
Etanol iz gojenega lesa	20	25
Fischer-Tropschov dizel iz odpadnega lesa	4	4
Fischer-Tropschov dizel iz gojenega lesa	6	6
DME iz odpadnega lesa	5	5
DME iz gojenega lesa	7	7
Metanol iz odpadnega lesa	5	5
Metanol iz gojenega lesa	7	7
Del iz obnovljivih virov MTBE	enak kot pri pridobivanju metanola	

PRILOGA VI

Najnižje zahteve za usklajeno predlogo za nacionalne akcijske načrte za obnovljivo energijo

1. Pričakovana končna poraba energije:

Bruto končna poraba energije v elektroenergetiki, prometu ter za ogrevanje in hlajenje leta 2020, ob upoštevanju učinkov ukrepov politike za energetska učinkovitost.

2. Nacionalni cilj za znižanje emisij leta 2020 po sektorjih in ocenjeni delež energije iz obnovljivih virov v elektroenergetiki, za ogrevanje in hlajenje ter v prometu:

- (a) ciljni delež energije iz obnovljivih virov v elektroenergetiki leta 2020;
- (b) predvidena usmeritev glede deleža energije iz obnovljivih virov v elektroenergetiki;
- (c) ciljni delež energije iz obnovljivih virov za ogrevanje in hlajenje leta 2020;
- (d) predvidena usmeritev glede deleža energije iz obnovljivih virov za ogrevanje in hlajenje;
- (e) predvidena usmeritev glede deleža energije iz obnovljivih virov v prometu;
- (f) nacionalna okvirna usmeritev iz člena 3(2) in dela B Priloge I.

3. Ukrepi za izpolnitev teh ciljev:

- (a) pregled vseh politik in ukrepov za spodbujanje uporabe energije iz obnovljivih virov;
- (b) posebni ukrepi za izpolnitev zahtev iz členov 13, 14 in 16, tudi potrebe po razširitvi in/ali okrepitvi obstoječe infrastrukture, da bi olajšali vključitev količine energije iz obnovljivih virov potrebne za to, da bi lahko leta 2020 dosegli nacionalni cilj; ukrepi za pospešitev postopkov izdaje dovoljenja, ukrepi za zmanjševanje netehnoloških ovir in ukrepi glede členov 17 do 21;
- (c) programi podpore za spodbujanje uporabe energije iz obnovljivih virov v elektroenergetiki, ki jih uporablja ena ali več držav članic;
- (d) programi podpore za spodbujanje uporabe energije iz obnovljivih virov za ogrevanje in hlajenje, ki jih uporablja ena ali več držav članic;
- (e) programi podpore za spodbujanje uporabe energije iz obnovljivih virov v prometu, ki jih uporablja ena ali več držav članic;
- (f) posebni ukrepi za spodbujanje uporabe energije iz biomase, predvsem za pridobivanje nove biomase, pri čemer je treba upoštevati:
  - (i) biomaso, ki jo je mogoče pridobiti, tako doma kot z uvozom;
  - (ii) ukrepe za povečanje biomase na voljo, ob upoštevanju drugih uporabnikov biomase (kmetijski in gozdarski sektor);
- (g) načrtovana uporaba statističnih prenosov med državami članicami in načrtovano sodelovanje v skupnih projektih z drugimi državami članicami in tretjimi državami:
  - (i) ocenjena prekomerna proizvodnja energije iz obnovljivih virov v primerjavi z okvirno usmeritvijo, ki bi jo lahko prenesli na druge države članice;
  - (ii) ocenjena možnost skupnih projektov;
  - (iii) ocenjeno povpraševanje po energiji iz obnovljivih virov, ki bo zadoščeno s proizvodnjo, ki ni domača.

4. Ocenjevanje:

- (a) pričakovani skupni prispevek teh tehnologij za pridobivanje energije iz obnovljivih virov, s katerimi se bo doseglo obvezne cilje za leto 2020 in okvirno usmeritev glede deležev energije iz obnovljivih virov energije pri električni energiji, ogrevanju in hlajenju ter prometu;
  - (b) pričakovani skupni prispevek ukrepov za energetska učinkovitost in varčevanje z energijo pri doseganju obveznih ciljev za leto 2020 in okvirne usmeritve glede deležev energije iz obnovljivih virov pri električni energiji, ogrevanju in hlajenju ter prometu.
-

PRILOGA VII

Vključitev energije iz toplotnih črpalk

Količina aerotermalne, geotermalne ali hidrotermalne energije, ujeta s toplotnimi črpalkami, ki se šteje za energijo iz obnovljivih virov za namene te direktive, E_{RES} , se izračuna v skladu z naslednjo formulo:

$$E_{RES} = Q_{usable} * (1 - 1/SPF)$$

pri čemer je

- Q_{usable} = ocenjena skupna uporabljiva toplota iz toplotnih črpalk, ki izpolnjujejo zahteve iz člena 5(4), uporabljene na sledeči način: upoštevajo se samo toplotne črpalke, pri katerih je $SFU > 1,15 * 1/\eta$,
- SFU = ocenjeni povprečni faktor sezonske učinkovitosti navedenih toplotnih črpalk,
- η = razmerje med skupno bruto proizvodnjo elektrike in porabo primarne energije za proizvodnjo elektrike in se ga izračuna kot povprečje EU na osnovi podatkov Eurostata.

Komisija do 1. januarja 2013 oblikuje smernice o tem, kako naj države članice ocenjujejo vrednosti Q_{usable} in SFU za različne tehnologije in uporabe toplotnih črpalk, ob upoštevanju razlik v podnebnih razmerah, zlasti na zelo mrzlih območjih.
